

سیفاته دہروونیه‌کانی بانگخواز

منتدی اقرأ الشقانی

www.igra.ahlamontada.com

نووسینی

عبدالله ناصح علوان

ماموستای دیراساتی ئیسلامیی له
زانکووی مه‌لیک عه‌بدولعه‌زیز له جه‌دده

وه‌رگیترانی
قاسم سه‌لام

سیفاته دہروونیه کانی بانگخواز

نووسینی

عبدالله ناصح علوان

ماموستای دیراساتی نیسلامی له زانکۆی مهلیک عبدالعزیز له جەدده

وهرگیرانی

قاسم سهلام

ئینستیتیوتی بانگخوازن

بیشه‌کی وه‌رگیر

سوپاس و ستایش بۆ خوای په‌روه‌ردگارو، دروودو سه‌لات و سه‌لام له‌سه‌ر گیانی پیغه‌مبه‌ری خۆشه‌ویست صلی الله علیه وسلم..

به‌نده وه‌ک نه‌ندامیتکی به‌شی گه‌نجانی نینستیتوتی بانگخوازن له‌ نووسیه‌گی همولێر، به‌ نه‌رکی سه‌رشانی خۆم زانی وه‌ک یه‌کی له‌ چالاکیه‌کانی به‌شه‌که‌مان هه‌لسم به‌ وه‌رگیرانی نمو نامیلکه‌یه، که پێم وایه له‌گه‌ڵ نه‌وه‌ی بابه‌ته‌کانی زۆر کورت و پوختن، به‌لام سوودیکی زۆر ده‌گه‌یه‌نی به‌ پشتیوانی خوای کاربه‌جی، ده‌مه‌وی نه‌وه بلێم: هه‌ولم داوه زۆر پشت نه‌به‌ستم به‌ وه‌رگیرانی ده‌قاو ده‌قی وشه‌کان، چونکه‌ شاره‌زایانی زمان نه‌وه ده‌زانن که هه‌ندی جار بۆ وه‌رگیرانی وشه‌یه‌کی عه‌ره‌بی ره‌نگه پێویستت به‌دانانی دوو وشه‌ی کوردی هه‌بی له‌ شوێنیدا، بۆ نه‌وه‌ی بتوانی به‌چاکی نمو په‌یامه‌ی که دانه‌ری کتێبه‌که ده‌یه‌وی بگه‌یه‌نرێ، نه‌مه له‌لایه‌ک، له‌لایه‌کی دیکه‌وه ره‌نگه هه‌ندی جار هه‌ندی شت پێویستت به‌وه نه‌کا دووباره بکریته‌وه هه‌ولم داوه نه‌گه‌ر لاشی نه‌به‌م زۆر به‌ گوشراوی بیهێنم، بۆ کردنه کوردی نایه‌ته‌کانیش پشتم به‌ (پوخته‌ی ته‌فسیری قورپان) به‌ستوه.

له‌ کۆتاییدا زۆر سوپاسی م. (سیروان کاکه‌ أحمد) ده‌که‌م به‌ریرسی به‌شی گه‌نجانی نینستیتوتی بانگخوازن، که هه‌میشه بۆ نه‌م کاره‌و هه‌ر کارێکی دیکه‌ی دینی و دونه‌ییم پالپشتیتکی به‌هێزم سووه، وه‌ دوا‌ی وه‌رگیران و ناماده‌کردنیشی له‌لایه‌ن به‌نده، له‌گه‌ڵ سه‌رقالی زۆریشی دووباره زۆر به‌ وردی پێیدا چۆته‌وه، هه‌م له‌ رووی

وهرگپرانموه، هدم له پرووی تایپ کردنموه، خوای پهروهردگار به باشتترین شیوه
پاداشتی بداتموه و دهست به تمه نیهوه بگری.

داواکارم له خوای به خشمرو بهزهیی نهم کاره و هدر کاریکی دیکهم تنها بۆ نهو
بی، چاو له هه لهو کهم و کورپه کاتم بیوشی و کاره کهم لی قبوون بکات و بیکاته
تیشووی دوا ی مردنم...

قاسم

۲۰۱۶/۱۱/۵

همولیر

پیشه کی دانه ر

الحمد لله رب العالمين وفضل الصلاة واتم التسليم على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، وعلى دعاة الحق، وقادة الخير بإحسان إلى يوم الدين... وبعد.
 نه مه کتیبی پینجه مه له زنجیره کتیبه کانی قوتابخانه ی بانگخوازن: (مدرسه الدعاء)، له ژیر ناوو نیشانی سیفاته دەرروونیه کانی بانگخواز، (صفات الداعية النفسية).

پیشکشی شیوهی ده کهم "برایان و خوشکانی بانگخواز" به لکو بیته گه یاندنی بانگموازی نیسلام، وه بیته هاندانیتک له هه لگرتنی نمو په یامه خوا بیه بۆ هه موو دونیا، وه خوا له گه ل پارێزکاران و چاکه کاراندایه.

رینخوشکردن

خوشك و برای بانگخوازا پاش نهوهی گهورهیی نهم بانگهوازته زانی بهسه ر بانگهوازه کانی دیکه، وه پاش نهوهی زانیت که نهم بانگهوازه پیویسته رابگهیه نریّ له ژیانی نینسان، وه پاش نهوهی ریّزو پیگهیی بانگخوازته زانی لای خواو لای خه لک، نهمه وات لسیّ ده کات شتیکی دیکه به پیویسته نه زانی لهوهی که زانیاریت هه بیّ ده بارهیی نهو بنچینه دهروونیهی که پیویسته له کهسی بانگخوازا هه بن، بۆ پیگه یاندن و بنیاتنانی کهسی بانگخواز، وه بۆ ناماده کردنی زانیان، بۆ نهوهی پیّی وه سف بکریّ، وه خۆی به چاکترینی نهو سیفاته دهروونیهانه برازی نیتتهوه، بۆ نهوهی بانگخوازی حهق بیّ و خه لک لیتی سوودمهند بن، وه خه لکی به ریّنماییه کانی کاریگه ر بن، وه به دهوری گهورهیی خۆی هه لسیّ که بریتیه له چاکسازی و گۆرانکاری، وه پرگارکردن و ریّنمویی خه لک و کۆمه لگا.

به لام نایا نهو سیفه ته دهروونیهانه چین که هه رکاتی بانگخوازان خویان پیّ پازانده وه نهوه له گۆره پانه کانی بانگخوازی و تیکۆشان و شهید بوون هه رگیز سلّ نابنه وه و تووشی بیّ تاقه تی و رهش بیّی نابن!!

وای ده بینم که نهو بنچینهانه لهسه ر چند بناغه یه ک ریّک ده خریت:

نیمان

به دلتیاییهوه نهوه زانراوه که ههرکاتی نیمان به خوای تاک و تهنها چوهه ناو دهر وونی نینسان، وه له گهل دلدئا تیکهل بوو دلی نینسانی پی کرایهوه، نه مه یه کهم چه کیکه که کهسی بانگخواز خوی پی چه کدار ده کات بو بهره نگاریونهوه و مملانی کردن له گهل قوناغه کانی ژیان به خۆشی و ناخۆشیه کانیهوه، وه نه نیمانه یه کهم چه کیکه به کاری دههینی بو سهنگهر گرتن له دژی فریودهره کانی دنیا، جا چ نه گهر هاتوو بانگخواز له حالتهی ژیر دهستهیی دابوو، یاخود نازاد بوو، له هیرش بردندا بی، یاخود له بهرگری، له حالتهی سهرکهوتن دابی یا له تاقیکردنهوه دابی، به بی بوونی چهکی نیمان هه موو چه که کانی دی پووچ و به تالن، وه هه موو خو ناماده کردنه کانی دیکه به تالن، وه هه موو زادو زه خیره یه کی دیکه پووچ و به تاله به بی بوونی نیمان.

* مه به استمان له نیمان نهویه: بانگخواز له ناخی خۆیدا باوه ری وابی که نه جهله کان به دهستی خوان، وه نهوهی تووشی ده بی له بهر نهوه نییه که هه له ی کردوو، وه نهوهی هه له ی لی ده کات له بهر نهوه نییه تووشی بووه، وه نه گهر هه موو نوممت کۆ ببنهوه بو نهوهی سوودیکی پی بگه یه نن ناتوانن سوودی پی بگه یه نن تهنها مه گهر بهو شتهی که خوا بو ی نووسیوه، وه به پیچه وانه وه نه گهر هه موو کۆ ببنهوه بو نهوهی زهره ریکی لی بدن ناتوانن شهو زهره ری پی بگه یه نن تهنها بهو شته نه بی که خوا بو ی نووسیوه.

وه پیوتسته نیماندار هه همیشه چاوی له سهر نهو نایه ته موباره که بی که خوای په ره ردگار ده فه رموی: ﴿قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ ٥١ التوبة. واته: (نه ی موحه مه د صلی

الله علیه وسلم) بلی: هیچمان تروش نابی بیجگه لهوهی که خوا نووسیویه تی بۆمان، خوا پشتیوانی نیتیه، وه پرواداران با تنها پشت به خوا بههستن. وه همرو بهیانان و نیواران نه مه بلتتهوه، بهبیری خۆی بینیتتهوه که خوی گهوره ده فهرموئ: ﴿... فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾ (۲۱) * الأعراف. نجا کاتیک ماوهی مردن بیان سزاکه بیان هات ساتیک دوا ناکهون، وه پیشیش ناخرتن.

بهو باوهپه، وه بهم هسته، نیماندار پرگاری ده بی له ترسو بیم و بی جورته تی، وه خۆی ده پازینیتتهوه به صبر گرتن و نازابه تی و ده ست پیشخه ری، له قولایی دلپه وه هاوار ده کات وه ک نمو هاوار کردنه ی پیشهوا عملی خوا لیتی پازی بی کاتی که سه نگه ری له دوژمنانی ده گرت ده یگوت:

أَيُّ يَوْمِي مِنَ الْمَوْتِ أَفْرَ ... يَوْمٌ لَا يَقْدِرُ أَمْ يَوْمٌ قُدِرَ
يَوْمٌ لَا يَقْدِرُ لَا أَرْهَبُهُ ... وَمَنْ الْمَقْدُورُ لَا يَنْجُو الْحَذَرُ

چ رۆژنیکه له مردن هه لیم؟ نمو رۆژه ی قه ده ر نه بووه، یا خود قه ده ر بسوه، نه گه ر قه ده ر نه بووی (بهرم) هه لئایه م، خۆ نه گه ر قه ده ریش (قه ده ری خوا نووسیبتی بمرم) نمو ووریا بوون و ناگا له خۆبوون پرگام ناکات (له مردن).

* ههروه ها مه به ستمان له نیمان تهویه: نیماندار له ناخی دلپه وه باوه پری وابی که رزق و رۆزیه کان هه مووی به ده ست خوان، وه هه ر شتی که خوا بیهوی پیسی بدا که س ناتوانی نمو شته ی لی قه ده غه بکات، وه هه ر شتیکی خوا لیتی بگرتته وه له توانای که س نییه نمو شته ی بی به خشی، وه تهوه ی بو ته قدیر کراوه که ده بی بیجوی هه ر ده یجوی، وه هیچ نه سفیک نامری تاوه کو نمو رزق و رۆزی نه جه له می بو ی دیاری کراوه وه ری نه گری و به سه ری نه با، وه پیوسته له سه ر نیماندار که

چاوه کانی له سهر نمو نایه ته موباره که بی که ده فرموی: ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا﴾ (الإسراء، واته: بهراستی پهروه ردگارت رزق و رۆزی فراوان ده کات بۆ هر که سی بیهوی، تهنگی ده کات له سهر هر که سی بیهوی، بهراستی نمو همهیشهو ناگاو بینایه به بنده کانی، وه شهرو رۆژ نمو نایه ته بلیتهوه که ده فرموی: ﴿أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكَ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ، بَلْ لَجُوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ﴾ (الملك، واته: نایا نمو کتیه نمو که سی که رۆزیتان ده دات نه گهر خوا رۆزی خۆیتان لی بگریتهوه، به لکو (به ناره زوو) درۆه یاندا به سرکیشی و دور کهوته نهوه له (رپی راست)، بهم باوه رهو بهم هسته نیماندار نازاد ده بی له زیاده سووربونی له به ده دست هیتانی دنیا، وه له زۆر خۆچرینهوی بۆ داواکردنی دنیا، وه ههروه ها رزگاری ده بی له قرچۆکی و په زلی دهروونی و له به خیلی، به پیچه وانموه نمو نیمانه وای لی ده کات خۆی پرازینیتهوه به سه خاوهت و به خشین و پیشخستنی براکهی به سهر خۆی، به لکو سه عاده تی خۆی له بوونی قه ناعهت و بژۆیه که ده بینیتهوه به پی پی پیوست، نه گهر نه سی نینسان قه ناعه تی بۆ درووست بوو نمو کات به کم رازی ده بی، وه شتیکی سه هلو ناسان به شی ده کات، په جمه تی خوا له پیشهوا شافیعی بی که ده لی:

النفس تجزع أن تكون فقيرة والفقير خير من غنى يطفئها

وغنى النفوس هو الكفاف فإن أبت فجميع ما في الأرض لا يكفيها

واته: نه فس ده ترسی له وهی هه ژار بی، وه هه ژاری باشتره له دهوله مه ندیه که به رهو له خۆبایی بوونت به ری، دهوله مه ندی نه فس له وه دایه ده ست هه لگری، نه گهر وای نه کرد، نمو هه رچی له زهوی هه یه پی پی بدری به شی نا کاو نالی با بهس بی.

* وه ههروهها مه بهستان له نيمان نهويه: كه نيماندار به هموو هستو شعورى باوه پى و ابى كه خوى كار به جى له گه لى دايه، ده بيينى ده بيبستى، وه زانايه به نهينى و ناشكرائى، وه زاناو شاره زايه به و چاوانه ي كه به خيانه ته وه ده روانو، وه بهو شتانه ي له دلدا شاردر او نه وه.

وه پتويسته له سهر نيماندار چاوى له سهر نهو نايه ته بى كه خوا سبحانه و تعالى ده فسر موى: ﴿ مَا يَكُوْنُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ اِلَّا هُوَ رَاعِيَهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ اِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا اَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا اَكْثَرَ اِلَّا هُوَ مَعَهُمْ اِنَّ مَا كَانُوا يَفْعَلُوْنَ ۝۶۱﴾ المجادلة.

واته: چپه ي هيچ سى كه سيك نيه كه خوا چواره ميان نه بى، وه چپه ي هيچ پينج كه سيك نيه كه نهو شهسه ميان نه بيت، وه نه كه متر له و ژماره نه زوژتر نيه مه گهر خويان له گه لدايه به (زانيارى و ناگادارى) له هر جينگايه كدا بن.

وه به ميانيانو نيتواران نهو نايه ته دووباره بكاته وه وه بلى: ﴿ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا اِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْاَبْرِ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ رِزْقٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَةٍ اِلَّا هُوَ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ اِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ۝۶۲﴾ الانعام.

واته: وه كليلى هموو نهينه كان لاي خوايه، كه س نايانزانى بيتجگه نهو (خوا) وه خوا ده زانى چى له و شكاني و ده زيادا ههيه، وه هرر گه لايه بكه ويته خواره وه خوا پى ده زانى، وه هرر دانه ويته لايه كه له تاريخه كانى زهويدا بى، وه هرر ترو وشكيك هه بيت هرر هه موويان له كتىبى پاريزراو (لوح المحفوظ) دان.

نيماندار بهم باوه وه بهم ههسته له گرى نهفس و ناره زوو پرزگارى ده بى، وه له فيتل و ته له كه ي شهيتان و نهفسى فه مانكه ر به خراپه پرزگارى ده بى، وه له فيتنه ي مال و ناهره ت پرزگارى ده بى، وه ده راز ته وه به ههسته كردن به چاو دى رى خوا

به‌سه‌ریه‌وه، وه به نیازیاکی بۆی، وه به پشت به‌ستنو داوای یارمه‌تی کردن لیتی، وه نمو جزیره نیمانه ده‌بیته پالنه‌ریک بۆی که بهو په‌ری دلتیایی و به هه‌ند وه‌گرتنو و ریگ و پینکی کرده‌وه‌کانی نه‌نجام بدات.

به‌لکو وای لیدی "کاتی له‌نیو خه‌لکدا ده‌روات" که‌سیکی داد‌گه‌ره، چاکه‌کاره، پاریزکاره، وه‌ک ریحانیکی بۆن خوشه، له نیو کۆمه‌لگادا له دووره‌وه بۆنی خوشی ده‌که‌نو به‌په‌نجه ناماژه‌ی بۆ ده‌که‌ن.

ده‌بیته که‌سیک که نمو پارچه شیعره له خۆیدا به‌رجه‌سته ده‌کات که ده‌لی:

إِذَا مَا خَلَوْتُ، الدَّهْرَ، يَوْمًا، فَلَا تَقُلْ خَلَوْتُ وَلَكِنْ قُلْ عَلَيَّ رَقِيبٌ

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا مَضَى وَلَا أَنْ مَا يَخْفَى عَلَيْهِ يَغِيبُ

واته: نه‌گه‌ر رۆژتیک ته‌نیا که‌وتی نه‌لیتی: ته‌نیام، به‌لکو بلی چاودیریک به‌سه‌رمه‌وه‌یه، وا گومان مه‌به‌ه‌ خوا بی ناگایه له‌وه‌ی پابردوه‌وه‌ی پرووی داوه، هیچ شتیکی شاراوه لای نمو په‌نه‌هان نیه.

پتویسته بانگخواز بهو مانا نیمانییانه خۆی پی بگه‌یه‌نی، وه بهو مانا نیمانییانه رووبه‌رووی مملانیکانی ژبان بیته‌وه.

نیاز پاکیی (الإخلاص)

له راستیدا نیازپاکیی هیتیکئی نیمانییه، وه ململانییهکی نهفسیه، "پاش بهردان و پراکیشان" خاوه نهکهی پال پیوه دهنی که خوی دامالینی له هموو بهرژه وهندییهکی تاکه کهسی، وه خوی دهریینی له نیو مهبهسته تاکه کهسیهکان، مهبهستی له کارو کردهوه نهغامدان تنها زاتی خوا بی، بی نهوهی له پال نهغامدانی نه م کردهوانه چاوه پروانی سوپاس و پاداشت دانوهیهک بی له غهیری خوا.

وه نهگهر کهسی نیازپاک بهردهوام بی لهسهر نه م حاله له تیکوشان و سهریکهوی بهسهر وهسوسهکانی شهیتان و نهفسی فرمانکهر به خراپه، نهوکاته نیازپاکیی له هموو کردهوهکانی دهبیته رهوشتیک و عادهتیک، بهلکو وای لیدی بی هیچ ماندوووون و فشارتیک هرچی کردهوهیهک که نهغامی دهات بهتنها بۆ خوی نهغام ددها بهو پهری نیازپاکیهوه، (واته: عادهت و دهقی پیوه دهگری).

وه ههر نهو مانایه بۆ نیازپاکیی مهبهسته له م نایهته موبارهکانی خوارهوه:

- ﴿ وَمَا أُمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ ٥٥ ﴾ البینة.

واته: (له گهل نهوهشدا) که فرمانیان بی نه درابوو مهگهر بهوهی که پهرستشی خوا بکهن، به دلسوزی و ملکهچی، خویان به دوور بگرن له هموو بیرو باوهریکی خوارو خییج، وه نویژ بکهن و زهکات بدن، وه نهمدیه نایینی راست.

- ﴿ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُتْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ٥٦ ﴾ الكهف.

واته: جا ههر کس به تمایه به خزمهت پهروهردگاری بگات (له قیامهتدا) نهوه با کردهوهی چاک بگات، وه له پهرستنی پهروهردگاریدا کس نهکات به هاویهشی.

- ﴿ وَيُطْعَمُونَ أَلْطَعَامَ عَلَىٰ حَيْدٍ مَّسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ۗ إِنَّهَا نَظْمٌ مَّكْرُومٌ لَّوَجَّهَ اللَّهُ لَا تُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا ۗ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاكِرٌ ۗ ﴾

واته: وه خواردن به همتیوان و هم‌ژاران و دیلان (بمند کراوان) دده‌دن با هم‌زیشیان لی بی، (ده‌لین) نیمه به‌راستی خواردنتان دده‌هینی هه له‌بهر خوا، چاره‌روانی ناکه‌ین له نیتوه نه پاداشت و نه سوپاس.

* وه هه ره شو نیازپاکییه مه‌به‌سته لهو فرمایشته‌دا که پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم ده‌فرموی: {إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَّا تَوَى فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَىٰ دُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ إِلَىٰ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهِجْرَتُهُ إِلَىٰ مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ} رواه أحمد برقم (۱۶۸)، والبخاري برقم (۱)، ومسلم برقم (۱۹۰۷).

هه‌روه‌ها پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم ده‌فرموی: {إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ مِنَ الْعَمَلِ إِلَّا مَا كَانَ لَهُ خَالِصًا وَابْتِغَىٰ بِهِ وَجْهَهُ} أخرجه النسائي برقم (۳۱۴۰) والطبراني برقم (۷۶۲۸) قال الحافظ في الفتح (۲۸/۶): إسناده جيد.

واته: خوا کارو کرده‌وه‌یه‌ک وه‌رناگری، مه‌گه‌ر بو شو به نیازپاکیی نه‌نجام درابی، وه له پیناوی شو (خوا) نه‌نجام درابی.

وه کاتی پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم موعاذ رضی الله عنه ده‌نیری بو یه‌مه‌ن، موعاذ ده‌لی: نهی پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم ناموزگاریم بکه، پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم بیسی ده‌فرموی: {أَخْلِصْ دِينَكَ يَكْفِيكَ الْقَلِيلُ مِنَ الْعَمَلِ} أخرجه والحاكم برقم (۷۸۴۴).

واته: له دینداریدا نیازپاکیه، نه‌نجامدانی کرده‌وه‌یه‌کی کم به‌سته، (واته: نه‌گه‌ر کرده‌وه‌کانت به‌ته‌ن‌ها بو خوا نه‌نجامدا نه‌وه نه‌گه‌ر که‌میش بن به‌سته).

به لآم حه حقیقه تی کرده وه یه ک به نیاز پاکیه وه چییه؟!

هر کرده وه یه ک بهنده نه نجامی ددها له ژیانیدا، لای خوا وه رناگیری، وه بۆی تو مار
ناکری له ترازوی چاکه کانی مه گهر نمو دوو مهرجه ی تیدابی:

یه کهم: شهرع دانی پیدانابی و (موافقی شهریه ت بی).

دووهم: به تهنها بۆ خوا نه نجام درابی.

نه گهر کرده وه موافقی شهریه ت بی، به لآم به نیاز پاکیه وه بۆ خوا نه نجام نه درابی
وه رناگیری، وه نه گهر به نیاز پاکیه وه بۆ خوا نه نجام درابی به لآم موافقی شهریه ت
نه بی، دیسان وه رناگیری، که واته: کرده وه وه رناگیری لای خوا مه گهر بۆ خوا نه نجام
درابی بهو په ری نیاز پاکیه وه، وه موافقی شهریه تیش بی.

نمو واتیه بۆ وه رگیرانی کرده وه لای خوای به رزو مه زن زانایانی پیشی روونیان
کردۆته وه، وه به قوتایه کانیان راگه یاننده، وه نه وه دوا ی نه وه جیلی مسولمانانان
لی ناگادار کردۆته وه، بۆ نه وه ی هر جیلێک په روه رده بی له سه ر شوێنکه وته ی
ته وای شهریه ت و راستگۆیی و نیازپاکیی له نه نجامدانی کرده وه کانیدا.

* براو خوشکی بانگخواز گوئی له و گفت و گو یه بگه له گه ل یه کی له
زانایانی پیشین:

پرسیار له (فضیل بن عیاض) کرا ده رباره ی مانای چاکترین کرده وه له م
فه رمایشته ی خوای په روه ردگار که ده فه رموی: ﴿لَيْلُكُمْ اَنْتُمْ اَحْسَنُ
عَمَلًا﴾ المملک، گوئی: مه به ست له (أَحْسَنُ عَمَلًا) چاکترین کرده وه بریتیه له و
کرده وه ی بهو په ری نیازپاکیی و موافقی شهریه ت وه نه نجام ده ری.

وه فرموی: نیخلاص نهویه بۆ خوا نه نجام درابی، وه (الصواب) نهویه شهریهعت دانی پیدانابی و به گۆیره ی شهریهعتی خوا بی^(۱).

وه بانگخواز زۆر له پیشتره له کهسانی دیکه بزانی کردهوی باش و وهرگیرو لای خوا کامیه.

براو خوشکی بانگخواز! نهویه لهسهرت پتویسته بهر له هه موو شتیکی دیکه نهویه سهیری نهو کردهوانه بکهی که نه نجامیان ددهوی: نایا به گۆیره ی شهریهعتی خوایه، دهچیتته نهو چوار چپویهی که خوای پهروهردگار بۆ بهنده کانی کیشاویهتی؟ وه نایا به نیازو مه بهستیکی پاک تهنها بۆ خوای بهرزو مهزن نه نجامت داوون؟ نایا له پال نه نجامدانی نهو کردهویهت چارههوانی هیچ سوپاس و ستایشیک نه بووی له لایهن که سیکهوه؟ نه گهر بهم شپویه نه نجامیان ددهوی نهوه داوا له خوای پهروهردگار بکه راگیراوت بکات، وه له ههولدان بهردهوامبه بۆ زیاترو زیاتر، وه پله پله سهرکهوه بهرهو کامل بوون، بهلام نه گهر به پیچهوانته نه نجام داوه نهوه بگه رپۆه لای خوا، نیهت و مه بهستت راست بکهوه، وه نیخلاص و نیاز پاکیت بۆ خوا بهملینه، وه به هه موو توانایه کیشت ههولبده نهوانه ی نه نجامی ددهوی به گۆیره ی شهریهعتی خوا بی، نهک کردهوانیک بن شهریهعتی خوا فرهمانی پی نه کرد بی.

بانگخوازانی نیاز پاک به چی ده ناسرینهوه؟

که میک بهر له نیستا باسی نهوه مان کرد که هیچ کردهویهک وهرناگیری لای خوای بالادهست مه گهر به نیازنکی پاک بۆ خواو به گۆیره ی شهریهعت نه نجام درابی، به

(۱) نهم بهسهرهاته له کتیبی (محتضرة تكوين الشخصية الإنسانية) وهرگیراوه.

پشت به‌ستن به‌مه بز وهر گیرانی کرده‌وه کان لای خوا پی‌ویسته له‌سهر بانگخوازن
درک بهم راستیانه‌ی خواره‌وه بکه‌ن:

(۱) - مه‌به‌ستیان له بانگخوازه‌که‌یان ته‌ن‌ها خوا بی.

(۲) - هموو هه‌لسان و دانیش‌تنو کرده‌وهو سلوک‌یک‌کی کۆمه‌لایه‌تیان به‌گویره‌ی
شهریعه‌تی خوا بی.

(۳) - به‌رده‌وام لی پی‌چینه‌وه له خۆیان بکه‌ن، وه به‌شیره‌یه‌کی به‌رده‌وام پرسیار له
خۆیان بکه‌ن مه‌به‌ستیان چیه‌ه له راگه‌یان‌دنی ئه‌م بانگه‌وازه؟ وه مه‌به‌ستیان چیه‌ه
له بانگ کردنی خه‌لک؟

(۴) - سه‌یری کرده‌وه‌کانیان بکه‌ن نایا وه‌ک نه‌و قسانه‌ وایه‌ که‌ ده‌یکه‌ن، یاخود وه‌ک
نه‌و حاله‌یه‌ که‌ تیی‌دان؟

(۵) - وریابن له فی‌ل و تله‌که‌ی شه‌یتان و وه‌سه‌سه‌ی نه‌فس و هه‌وا و ئاره‌زوو، وه
وریاو ئاگادارین له‌ فیتنه‌ی به‌ خۆ سه‌رسام بوون و پی‌ هه‌ل‌خلیس‌کان به‌ هۆی
روپامایی (ریاء) وه.

به‌ بزچوونی من بانگخوازن نه‌گه‌ر ده‌رک به‌و حه‌قیقه‌تانه‌ بکه‌ن، وه خۆیان به‌و
وه‌سفانه‌ی سه‌روه‌ه پرازی‌ننه‌وه، نه‌وه‌ه پاستگۆن له‌ گرتنه‌به‌ری رینگای نی‌خلاص، وه
به‌ نی‌خلاصه‌وه‌ه ری‌ ده‌که‌ن له‌ رینگای بانگه‌واز، وه‌ خوای کاربه‌جیش نه‌وکاته
چاکسازی له‌ نی‌سانه‌کان ده‌هینیتته‌ دی له‌سه‌ر ده‌ستی نه‌وان، وه‌ گه‌لو میلله‌تانیان
پی‌ هیدایه‌ت ده‌دات، به‌لکو خه‌لکی پی‌یان کاریگه‌ر ده‌بن، وه‌ وه‌لامی
بانگه‌وازه‌کانیان ده‌ده‌نه‌وه، وه‌ به‌ هه‌لبژارن و نازادی خۆیان رینمویی خوای
په‌روه‌ردگار وهرده‌گرن به‌و په‌ری ملکه‌چییه‌وه.

براو خوشکی بانگخواز!

بۆ ئه‌وه‌ی شوینیه‌واری نیازپاکیت بۆ دهر بکه‌وی له بانگه‌وازی کردن بۆ لای خوا، وه بۆ ئه‌وه‌ی شوینیه‌واری کهسانی نیازپاکت بۆ دهر که‌وی له کاریگه‌رییان به‌سه‌ر خه‌لکی، گوینگه له‌م به‌سه‌رهاته بۆت دهر ده‌که‌وی نیازپاکتی چ کاریگه‌رییه‌کی هه‌یه، وه به‌ پێچه‌وانه‌وه هه‌واو ئاره‌زووش چ به‌ ئینسان ده‌کات؟

یه‌کێ له عابیده‌کانی نۆمه‌تانی پێشتر زه‌مه‌نیکێ زۆر خه‌ریکی خواپه‌رستی بوو، کۆمه‌لێ خه‌لک هاتنه لای پێیان گوت: له فلان شوین قه‌ومیک هه‌ن دارێک دهره‌ستن له جیاتی خوا، به‌ بیستنی نهمه زۆر توپه بوو، ته‌وره‌که‌ی هاوئێشته سه‌ر ملی بۆ ئه‌وه‌ی داره‌که به‌ریته‌وه، ئیبلیس له‌سه‌ر شیوه‌ی پیاوێکی پیر هاته سه‌ر رینگه‌که‌ی پێی گوت: بۆ کوی ده‌چی په‌حمه‌تی خوات لیبی؟

گوتی: ده‌مه‌وی ئه‌و داره به‌رمه‌وه.

ئیبلیس گوتی: تۆ چ کارێکت به‌م داره‌یه، وازت له خوا په‌رسته‌که‌ت هێناوه و خۆت سه‌رقاڵ کردوه به‌ غه‌یری په‌رستی خوا!

گوتی: نهمه‌ش به‌شیکه له خواپه‌رستییه‌که‌م.

ئیبلیس گوتی: من ناهیتلم ئه‌و داره به‌ریته‌وه.

بوو به‌شه‌ریان زۆری نه‌خایاند کابرای عابید ئیبلیس به‌ زه‌وی داداو له‌سه‌ر سنگی دانێشت.

ئیبلیس پێی گوت: وازم لیبینه‌وه به‌رمده‌ با هه‌ندی قسه‌ بکه‌ین، نه‌ویش هه‌لسایه‌وه.

نیبلیس گوتی: نهی کابرا خوا نه‌مه‌ی له‌سەر تۆ پتیویست نه‌کردوو ه‌خۆ تۆ نه‌م داره ناپهرستی، چ په‌یوه‌ندیت به‌ خه‌لکی دیکه هه‌یه ده‌پهرستن بیان نا، خ‌وای په‌روه‌ردگار پی‌نغه‌مبه‌رانی هه‌یه له هه‌موو به‌شه‌کانی نه‌م زه‌ویه‌دا، نه‌گه‌ر بیویستا بۆی ده‌ناردنو فهرمانی بی ده‌کردن بی‌په‌نه‌وه!!

کابرای عابید گوتی: هه‌رده‌بی بی‌په‌مه‌وه.

دوو‌باره شه‌ر له‌ن یوانیان سه‌ری هه‌لدایه‌وه، که‌وتنه راکیش راکیشی به‌کدی، بۆ جاری دوو‌ه‌م کابرای عابید توانی زال بی، له‌سەر سنگی دانیش‌ت، کاتی نیبلیس بی توانایی خۆی بینی رینگه‌ی دیکه‌ی گرت‌ه به‌ر، زانی که نه‌و عابیده هه‌تا به‌م نیخ‌لاسه‌وه کاره‌کانی بکات هه‌یچ هه‌یزیک له‌سەر زه‌وی ناتوانی به‌سه‌ریدا زال بی، بۆیه په‌نای بۆ نه‌وه‌برد نه‌یت و مه‌به‌ستی کابرای عابید بگۆری، شتیکی توش و بکاو نیازو مه‌به‌سته‌که‌ی بگۆری بۆ غه‌یری خ‌واو پاداشتی خ‌وا.

گوتی: بۆ نایه‌ی له‌سەر شتیکی پیک بین که سوودی زۆری بۆت هه‌یه؟

کابرای عابید گوتی: نه‌و شته چییه؟

نیبلیس گوتی: تۆ به‌رمده تا پیت بلیم، نه‌ویش به‌ریدا.

نیبلیس گوتی: تۆ پیاویکی که‌م ده‌رامه‌تی هه‌یچ شتیکی وات نییه، بسوی به‌ بارگرانی به‌سەر خه‌لکی و نه‌وان ده‌تۆسه‌نن، وه له‌وانه‌یه تۆش هه‌ز بکه‌ی فه‌زلو چاکه‌ت هه‌بی به‌سەر براده‌رانت، وه هه‌ز ده‌که‌ی یارمه‌تی دراوسه‌نکانت بده‌ی، وه برسبه‌کان تیر بکه‌ی و وه بیتنیاز بی له‌ خه‌لکی؟

کابرای عابید گوتی: به‌لئ!!

نیبلیس گوتی: واز له‌م کاره‌ بینه، له‌سەر من بی هه‌موو شه‌ویک دوو دینار له‌ژیر سه‌رت داده‌نیم، به‌یانیان که هه‌لسای هه‌لیگه‌وه بۆ خۆت و خه‌زان‌ت سوودی لی

بیینه، وه خیریشی پی بکه، نه مه سوودی زۆرتره بۆ مسولمانان له برینی دارێك كه له شوتنی خۆیدا شین بووه، برینی نهو داره هیچ زهره رێك به وانه ناگهیهنی كه دهپهرستن، وه هیچ سوودیکیشی بۆ برا نیمانداره کانت نیه!!.

کابرای عابید هندیك بیری کرده وه پاشان گوتی: نه م پیاوه پیره راست ده کات، خۆ من پیغه مبهه نیم له نهستۆی من پی برینه وهی نه م داره، وه خۆ خوا فه رمانی پی نه کردوم تا بیهرم، تا نه وهی نه گهر نه بیرم گونا هبار بم، نه وهی نه م پیاوه پیره پی گوتم سوودی زۆر زیاتره، بۆیه دهستی خسته نیو دهستی نهو پیاوه پیره په یمانیان بهست.

نیبلیس په یمانی پیدا که وه فای بهو په یمانه هه پی، وه سوئندیشی بۆ خوارد. کابرای عابید گه رایه وه شوتنه کهی خۆی، شهوی کرده وه، بۆ به یمانی دوو دیناره کهی بیانی لای سه ری، بۆ به یمانی به هه مان شیوه، به لام بۆ رۆژی سیهم و دواتریش هیچ شتیکی نه بیانی!!

توو ره بوو ته وه کهی خسته سه ر شانی، رۆژی به ره وه نهو شوتنه ی که داره کهی لیبوو، دووباره نیبلیس به ره وه رووی هات له سه ر شیوه ی پیاوێکی پیر، پی پی گوت: ده ته وی بۆ کوی بچی؟

گوتی: ده مه وی نهو داره به رمه وه.

نیبلیس گوتی: درۆت کرد! به خوا تۆ توانای نه غامدانی نهو کاره ت نییه.

کابرای عابید بۆی چوو بۆ نه وهی وه کو جاری به که م به زه ویدا بدات، به لام چی به سه رهات؟ نیبلیس گرتی و به زه ویدادا وه ک چۆله که کهوته ژیر پییه کانی نیبلیس، نیبلیس له سه ر سنگی دانیشت، پی پی گوت: واز له م کاره ده هینی یان سه رت به ریم؟

کابرای عابید سهیری کرد هیزی نیه خۆی رزگار بکا، گوتی: سهرکهوتی بهسهرمدا، ههواڵم بیّ بده چۆن جاری یه کهم من توانیم سهرکهوم بهسهرتدا، کهچی تۆ شهجاره سهرکهوتیت بهسهرمدا؟

ئیبلیس پیی گوت: چونکه تۆ جاری یه کهم تووره بوونه کهت له بهر خوا بوو، نیهت و مه بهستت ناخیرهت بوو، به هیزی خوا سهرکهوتیت بهسهرمدا، به لām شهجاره یان توره بوونه کهت بۆ پاره و بۆ نهفسی خۆت بوو توانیم بهسهرتدا زال بم^(۲).

هه ر به هۆی ئیخلاصه وه کاریگه ریی به دهست دیت، ریز به دهست دیت، متمانه به دهست دیت، با کهسی بانگخواز خۆی به ئیخلاص برازی نیتته وه، وه دوور بکه ویتته لهو شوینانه ی پیی تیدا هه لده خلیسکی و تووشی ده رچوون ده بی.

وریا به له فیلی شهیتان، وه ریای نادیارو شاراهه، وه په ته کانی ئاره زوو، وه وه سه سه ی نهفسی فرمانکه ره خراپه، نه گه ره ده ته وی ئه م بانگه وازه بلا و بیتته وه، وه عیززه ت و شانازی بۆ ئیسلام بگه ریتته وه، وه کیانیک بۆ ئه م ئۆمه ته دروست بی، نه و کاته ئیمانداران دلخۆش ده بن به سهرکهوتنی خوا.

(۲) له کتیبی (من صفات الداعیه) ی محمد الصباغ وه رگه راوه. ص

، ۴۵، ئه ویش له کتیبی (الإحیاء) ی خواستۆته وه.

جورثت

له راستیدا جورثت نعو هیژہ دہروونیه چاکهیه که بانگخوازی نیماندار به هؤی نیمانی پتهوی به خوای تاکو بی هورتا، وه به هؤی نعو حقهی که دست لهملانی بووه، وه به هؤی نعو ژیانه نهبراهوی دواي مردن که یهقینی بؤ دروست بووه دہربارهی، وه به هؤی نعو قهدهرهی که تسلیمی بسووه، وه به هؤی نعو بهرپرسیارتیهی که هستی پی دهکات، وه به هؤی نعو پهروهرده نیسلامییهی که پیتی گوشت کراوه، بؤی فراههم دهبی و بهدهستی دینی.

وه نیماندار به قهد نیمانی بهو خوابهی که هدرگیز ژیر ناکهوی، وه به قهد نیمانی بهو حقهی که هدرگیز سهرشور نابی، وه به قهد نیمانی بهو قهدهرهی که هدرگیز ناگوری، وه به قهد نیمانی بهو بهرپرسیارتیهی که لهسهریهتی، به گویرهی پتهوی نیمانی بهمانه هممووی جورثت و نازایهتی و چاونترسی بؤ پمیدادهبی، وه زیاتر دهتوانی بانگهوازی بؤ وشهی حق بکاو له لؤمهی لؤمهکاران نهترسی.

* لیروهیه فہزلی بوونی جورثت لهسهر حق له گہورهترینی جیہادہکانہ: وهک پیغہمبہری خوا دہفہرموی: {أَفْضَلُ الْجِهَادِ كَلِمَةٌ حَقٌّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ} اُخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ بِرَقْمٍ: (۴۳۴۴)، وَابْنُ مَاجَةَ بِرَقْمٍ: (۴۰۱۱). واتہ: باشترین جیہاد گوتنی وشهی حقه بهرانہر دہسہلاتداریکی ستمکارو لادہر.

* نا لیروه گہورهی شہیدان (حمزہی کوری عبدالمطلب)ہ، وه کہسیٹکیش له پیناوی ووشهی حقدہا شہید دہبی له ریزی حمزہیہ خوا لیتی رازی بی، نہوہتا پیغہمبہری خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دہفہرموی: {سَيِّدُ الشُّهَدَاءِ حَمْرَةُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ. وَرَجُلٌ قَامَ إِلَى إِمَامٍ جَائِرٍ. فَأَمَرَهُ وَنَهَاهُ. فَحَقَّتْ لَهُ}، اُخْرَجَهُ

الحاکم برقم: (۴۸۸۴) وقال: صحيح الإسناد، والطبراني برقم: (۴۰۷۹)، وصححه
 الألباني في (صحيح الجامع) برقم: (۳۶۷۵)، و "الصحيحة" برقم: (۳۷۴).
 واته: سردارو گهوره‌ی شهیدا (همزه‌ی کوری عبدالمطلب)، وه پیاویکه له‌به‌دهم
 پیتشه‌وایه‌کی ستم‌کاردا هه‌لده‌ستیتته‌وهو فرمانو قه‌ده‌غهی خوی پی راده‌گه‌یه‌نی
 نه‌ویش ده‌یکوژی.

* به هه‌مان شیوه ده‌بینین پیغه‌مبه‌ری خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په‌یانی له
 هاره‌لان وه‌رگرت که هه‌میشه حق بیژین له هه‌ر شوینیکداین، وه‌ک هاتوه له
 عوباده‌ی کوری صامت ده‌تی: {بَايَعْنَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى
 السَّمْعِ وَالطَّلَاعِ فِي الْعُسْرِ وَالْيُسْرِ وَالْمُنْشَطِ وَالْمَكْرَهِ وَعَلَى آثَرَةِ عَلَيْنَا
 وَعَلَى أَنْ لَا تُنَازَعَ الْأَمْرَ أَهْلُهُ وَعَلَى أَنْ نَقُولَ بِالْحَقِّ أَيُّمًا كُنَّا لَا نَخَافُ
 فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَائِمَةً} رواه مسلم برقم: (۱۰۷۹).

واته: به‌یعه‌تماندا به پیغه‌مبه‌ر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له‌سه‌ر گوینگرتن و گوئی‌په‌یه‌تی،
 له کاتی خۆشی و ناخۆشیدا، وه له‌کاتی چوست و چالاکی و بی هیزیدا، وه هه‌رده‌م
 نه‌و به‌سه‌ر خۆماندا هه‌لبیژین، وه کیشه‌و مشت و مر له‌گه‌ل نه‌و که‌سه‌دا نه‌که‌ین
 که له‌سه‌رمانی ده‌کاته فرمانه‌وه‌وا، وه حق بیژین له هه‌موو شوینیکدا، وه له
 گوئی حه‌قیشدا له لۆمه‌ی لۆمه‌کاران نه‌ترسین.

* هه‌ر ده‌باره‌ی جورته‌ت و چاونه‌ترسی که‌سی بانگخواز، نه‌وه‌تا خوی ته‌عالا
 ستایشی نه‌و که‌سانه ده‌کات که په‌یامه‌که‌ی خوا ده‌گه‌یه‌نن و وه هه‌ر له‌و ده‌ترسن و
 له‌غه‌یری نه‌و ناترسن، وه‌ک ده‌فه‌رموی: ﴿الَّذِينَ يَلْعَنُونَ رَسَلَتِ اللَّهُ
 وَيَخْشَوْنَهُ، وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا﴾ [الأحزاب].

واته: کهسانی که په‌یامه‌که‌ی خوا راده‌گه‌یه‌نن وه له (خوا) ده‌ترسنو بیجگه له خوا له‌هیچ که‌سی دیکه ناترسن خوا به‌سه‌سه به چاودتیر.

وه میژووی بانگه‌وازو بانگخوازن پرن لهو که‌سانه‌ی که حه‌ق بیژ بوونو له لۆمه‌ی لۆمه‌کاران نه‌ترساون.

چهند نمونه‌یه‌کی زیندووی ئەو پیاوانه‌ی که حه‌ق بیژ بوونو له به‌ر خوا له لۆمه‌ی لۆمه‌کاران نه‌ترساون.

به‌لکو بانگخواوانان به‌و غوونانه کاریگه‌ر بنو، ده‌ست به چاک‌ترین هه‌لۆسته‌کانیان بگه‌رین:

أ- له هه‌لۆسته‌کانی (عیززی کورپی عه‌بدوسه‌لام): جارێکیان له دانیشتنیکدا که پر بوون له پیاوانی ده‌وله‌ت به سولتانی میصر (نجم‌الدین آیوب) ی‌گوت: نه‌ی نه‌یوب! چ وه‌لامی خوا ده‌ده‌یه‌وی له رۆژی دوا‌یی نه‌گه‌ر په‌رسیارت لی بکات: نایا مولکی میسریم به تۆ نه‌دا که‌چی تۆ مه‌شرویت تیدا هه‌لال کردو رینگه‌ت دا کپه‌رینو فرۆشتنی پێ بکری؟

سولتان گوتی: نایا نه‌مه‌ی تۆ ده‌یلتی پرووی داوه؟

گوتی: به‌لی، فلانه شوین کپه‌رینو فرۆشتنی مه‌شروبی لی ده‌کری، وه خراپه‌کاری لی ده‌کری، تۆش له خۆشی نیعمه‌ته‌کاندی نه‌و مه‌مله‌که‌ته پان که‌وتوی!!

سولتان گوتی: نه‌مه من نه‌مکردوو، نه‌وه‌ی تۆ ده‌یلتی نه‌و کاته‌یه که باوکم له‌سه‌ر حوکم بوو!

عیزز گوتی: واته تۆ له‌و که‌سانه‌ی که ده‌لتین: ﴿... إِنَّا وَجَدْنَاهُ آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا

عَلَيْنَا أَنكُرِهِمْ مُّقْتَدُونَ﴾ الزخرف، واته: به‌راستی نێمه باوو باپه‌رانی خۆمان

له‌سه‌ر نایینیک بینیه وه به‌راستی ئیمه له‌سه‌ر نایینی ئه‌وان ده‌رۆین، ئه‌مه‌ش وای له‌سولتان کرد ئه‌و شوئینه قه‌ده‌غه بکاو دایبخت^(۳).

ب- (ئه‌بو موسلیمی خه‌ولانی) کاتی ده‌چووه لای موعاویه، پتی ده‌گوت: سلاری خوات لیبی ئه‌ی به‌کری گراو، ئه‌وانه‌ی ده‌وری هه‌ولیان ده‌دا به‌ ئه‌بی موسلیم بلین: بلی: سلاری خوات لیبی ئه‌ی ئه‌میر، به‌لام ئه‌بو موسلیم ئه‌م داوایه‌ی رت ده‌کرده‌وه، پاشان رووی له‌ موعاویه ده‌کردو ده‌یگوت: (تۆ به‌کری گراوی بۆ ئه‌م تۆمه‌ته، په‌روه‌ردگارت به‌ کرتی گرتووی بۆ چاودیری ئه‌وان)^(۴).

ج- کاتی (عبدالرحمن ناصر) به‌و په‌ری داهینانه‌وه شاری زه‌هرانی له‌ ولاتی ئه‌نده‌لوس بونیاد نا، ئه‌وه‌نده‌ پاره‌ی لیدا که له‌ژماره‌ نه‌ده‌هات، ئه‌و پاره‌ زۆره‌و جوانکارییه له‌ درووست کردنی ئه‌و شاره له‌ هه‌موو شوئینیک ده‌نگی دایه‌وه، وه هه‌واله‌که گه‌یشته (منذر بن سعید) به‌ بیستنی هه‌والی به‌ فیروانی ماژو مولکی گه‌ل زۆر تووره‌ بوو، به‌ ناماده‌بوونی ناصر له‌به‌ر ده‌م خه‌لکدا چووه سه‌ر مینه‌به‌ری مزگه‌وت، رووب لۆمه‌و سه‌رکۆنه‌ی کرده‌ ناصر، پتی گوت: (پیم وانیه‌ شه‌یتان خوا خه‌جاله‌تی بکات گه‌یشتبته‌ ناستی تۆ، وه ئه‌و ئیمکانیه‌ته‌ی پی نه‌دراوه که به‌ تۆ دراوه، که‌چی خوا هاوئیشه‌ ریزی کافران!!).

(عبدالرحمن ناصر) گرژ بوو له‌ کاتی بیستنی قسه‌کانی (منذر بن سعید)، یه‌کسه‌ر قسه‌کانی پی پری و گوتی: سه‌یر بکه تۆ ده‌زانی چی ده‌لیی؟ چۆن خوای گه‌وره

(۳) له‌ کتیبی (تربیه‌ الأولاد فی الإسلام) ی دانهر وه‌رگیراوه ص ۳۷۸.

(۴) له‌ کتیبی (تربیه‌ الأولاد فی الإسلام) ی دانهر وه‌رگیراوه ص ۳۷۸.

ده‌خاته پئیگی کافران؟ (منذر بن سعید) گوتی: با، نه‌دی نه‌وه نیه خوا
 ده‌فرموی: ﴿وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ
 لِيُؤْيَبَهُمْ سُقْفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ﴾^۵ الزخرف، واته: خو
 نه‌گهر له‌بهر نه‌وه نه‌بووایه که خه‌لکی بن به نومه‌تی بیتاوهر و امان ده‌کرد
 هه‌رکه‌س بی باوهر بوایه به‌خوای میهره‌بان سه‌ققی خانووه‌کانیان له زیو بووایه،
 هه‌روه‌ها پله‌کان که پییدا سه‌رده‌که‌مون (بو‌مان ده‌کردن به زیو)، خه‌لیفه رووی
 خوئی وه‌رگتپراو فرمیسه‌که‌کانی به ریشیدا هاتنه خواره‌وه له ترسی خوای پاک و
 بی‌گهر، پاشان رووی کرده قازی (منذر بن سعید) و پیتی گوت: (خوای گه‌وره
 پاداشتت بداته‌وه له جیاتی مسولمانان و دینه‌که‌ی، خوا نمونه‌ت زور بکات، سویند
 به خوا نه‌وه‌ی تو گوتت حق بو) له دانیشتنه‌که هه‌لساو داوای لی‌خوشبوونی له
 خوا کرد، فرمائی کرد قوبه‌که هه‌لبه‌وشیننه‌وه له خوژ دروستی بکه‌ن^(۵).

د- نه‌بو حامیدی غه‌زالی له (احیاء) ه‌که‌ی خوئی نم به‌سه‌ره‌اته ده‌گپرتیه‌وه: له
 نه‌صمه‌عیوه ده‌لی: (عطاء بن ابي رباح) ده‌چپته لای (عبدالملك بن مروان) نه‌و
 کاته‌ی که خه‌لیفه بوو، له‌و وه‌رزی حه‌جدا، (عبدالملك) له‌سه‌ر رایه‌خه‌که‌ی خوئی
 له‌گه‌ل ده‌ست و پنه‌نده‌کانی دانیشتیوو، کاتی چاری به (عطاء) که‌وت له‌به‌ری
 هه‌لسایه‌وه، له‌گه‌لی دانیشت، پیتی گوت: نه‌ی باوکی موحه‌مه‌د! چ پینداو‌یسته‌کت
 هه‌یه؟

(عطاء) گوتی: نه‌ی نه‌میری نیمانداران له خوا بترسه له‌مائی خواو له حه‌ره‌می
 پیغه‌مبه‌ری خوا، له خوا بترسه ده‌باره‌ی نه‌وه‌کانی موهاجیرین و نه‌نصار، تو به

(۵) له کتیبی (إلى ورثة الأنبياء) ی دانهر ص ۴۵، ۴۴.

هۆی نهوانهوه لیره دانیشتویی، تۆ بمرپرسیاری له کاروباری مسولمانان، له خوا بترسه دهربارهی نمو کهسانهیی لهدهرگای تۆدا وهستان، بی ناگا مهبه لییان، دهرگای خۆتیان لهسهر دانهخهی!!

(عبدالملك) گوتی: باشه وا دهكم، پاشان (عطاء) ههلسا بۆ نهوهی بپروا، (عبدالملك) دهستی گرت و پیتی گوت: تۆ نهوهی داوات كرد بۆ غهیری خۆت بوو ههمووی جیبهجی دهكهین، بۆ خۆت چیت پتویسته بۆت بکهین؟

(عطاء) گوتی: من هیچ پتویستهكم به درووستكراوه كانی خوا نیه، پاشان رۆیشت.

نهوهی لهسهر بانگخوازانه بریتیه لهوهی چاو له پێشینه چاكهكان بکهن له جورنهت و نازایهتییان، بهلكو خهلكی بهرهو بهدهستهتینانی بهرژهوهندییه دینی و دنیاویه کانیان بچنو خرابه کاریهكان له خۆیان دوور خهنهوه، وه دهبی بانگخوازان كارلیك لهگهڵ كۆمهڵگاكانی خۆیان بکهن بۆ راگهیاندنی وشهیی حهق، بی نهوهی له لۆمهیی لۆمه کاران بترسن، بهلكو بانگخوازان بهم سیفهتهیان بینه داینه مۆی گۆرانکاری بهدهوری سههرهکی خۆیان ههلسن له چاكسازی و پاكسازی كردنی كۆمهڵگا، خوای کاریهجی له دنیا دا خێرو چاكهیان دینیتته ری، وه له قیامهتدا پاداشتی زۆریان بۆ ههڵدهگری، وه بۆ نهوهی لهسهر دهستی نهوان عیززهت بۆ نیسلاو شكۆ بۆ مسولمانان بگهرپننهوه، وه وه حدهت بۆ مسولمانان بگهرپتسهوه، وه مهشخهلی حاكمیهت بیتسهوه دهست شهریعهتی خوای تاكو پاك، نه مهش بۆ خوا كارێکی قورس نیه و هیچ شتیك خوا دهستهوستان ناكات.

پتویسته لهسهر بانگخواز جیاوازی بکات له نیوان جورنهت و رق ههلسان

جورنهت شتیكمو رق ههلسان شتیکی دیکهیه:

* جورنات نهویه: حق بیژ بی، بۆ گوتنی حه قیش حیساب بۆ هیچ کهسێک نه کهی نه گهر له سه ریشی تووشی میحنهت و نیش و نازاری، نه مهش نایسته رینگر له بهردهم کهسی بانگخواز له گهژ جورنه ته که شیدا نهرم و نیانو دانا بی له گهژ نهو کهسانه ی که نامۆژگاریان ده کات.

به لکو بنچینهو بناغه له بانگکردنی کهسی بانگ کراوو نامۆژگاری کردنی کهسی نامۆژگاری کراو نهرم و نیانی و بهزه بی و حیکمهت و نامۆژگاری جوانه، وه ک خوی کار به جی ده فه رموی: ﴿ اَدْعُ اِلٰی سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِلْ لَهُمْ بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ ... ﴾ ۱۰۰ النحل.

واته: (خه لکی) بانگ بکه بۆ ریبازی پهروه ردگارت به لیزانیسی و دانایی و نامۆژگاری چاک و شیرین وه له گه لیان بدوی (موجاده له بکه) به چاکترین شیوه.
* به لām رق نه ستور بوون نهویه له گه ژ نهو کهسه ی که بانگی ده کهی بۆ نیصلا ح به ووشکی و دل په قی و توندیه وه له گه لێ ده ست پی بکه ی، شه م ده ستپیکه خراپهش لای کهسی بانگکراو، یاخود نامۆژگاری کراو په رچه کرداریک دروست ده کات خۆی و بانگخوازه که به ره و چاره نووسیکی خراپ ده بات، به تایبهت نه گهر هاتوو نهو کهسه ی نامۆژگاری ده کری خاوه نی پله و پایه و هیزیک بی.

* ههر به م بۆنه یه وه پیم خوشه شه م به سه رهاته تان بۆ باس بکه م:

واعیزیک (بانگخوازیک) ده چیته لای نه بو جه عفه ری مه نصور زۆر به رقی نه ستوریه وه له گه لێ ده دوی، نه بو جه عفه ر به کابرای واعیز ده لێ: نه ی کابرا تۆزیک له سه رخۆبه له گه لیم، خوی پهروه ردگار زۆر له تۆ باشتری نارد بۆ لای کهسێکی زۆر له من خراپتر، موسای نارد بۆ لای فیرعه ون که چی پیتی فه رموو: ﴿ فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّهُ قَوْلًا ... ﴾

لَبِنًا لَعَلَّهُ يَذَّكَّرُ أَوْ يَحْتَشِي ﴿١١١﴾ طه، واته: جا قسهی له گهڤ بکمن به نهرمو نیانی به لکو بیر بکاتهوه، یا بترسی (له سزای خوا)، پیساوه واعیزه که یه کسهر تووشی خه جالتهی بوو، بیری کهوتهوه که نه نهو باشتره له مووسا سهلامی خوای لی بی، نه نهبو جه عفهریش خراپتره له فیرعمون.

به لئی له هه ندی کاتدا توندیی و وشکی پیویسته بۆ کهسی بانگخواز وه که هه ندی لهو به سه رهاتانهی که پیشتر هینامان بانگخوازان چون سولتانه کانیان نامۆژگاری کردوه، به لام نهم توندیی هه ندی جار هۆکارو پاساوی خۆی ههیه، ههروه که بینیمان له هه لویتسه کهی قازی (منذر بن سعد)، نهو قازیه خراپی به کارهینانی مالو مولکی نۆمهتی روون کردهوه، که له شوینی شایستهی خۆی خهرج ناکری و به فیرو ده درئ، هاوشیوهی نهم خراپه کاریانه پیویست بهوه ده کات بانگخواز له بهرانبه ریدا حهزمی هه بی، وه بابه ته که به راشکاوی روون بکرتیهوه، به لکو کابرای سته مکار ده ست له زولمه کهی هه لگری، وه نهوهی که مالو مولکی گشتی به فیرو ده دا ده ست هه لگری له خواردن و به فیرو دانی مولکی نۆمهت، هه ر نهمه برو وای له (عبدالرحمن الناصر) کرد نهو خسته زترو زیوانه ی به کاری هینابوو، بیگه پرتیهوه بۆ (بیت المال) روون و راشکاوی نهم قازیه به پرتزه وای لیکرد کاریکی له م جوژه نه نجام بدات.

ئەوێی که پێویسته بگوئری پاش ئەمە:

جورنەت و چاونەترسی لەسەر حەق پەشتیکی ستایش کراوە لە کەسی بانگخواز،
 بنچینەم و بناغە ئەوێیە بانگخواز لەسەر خۆیی و نەرم و نیانی تێدابی، بە تاییەت
 لەگەڵ ئەوانەیی که سەرەتان، تەنھا مەگەر لە حالەتیک نەبی که زۆر پێویست بەم
 بکات راشکاوانە پەفتار بکەیی، لەو حالەتەدا کێشە نییە ئەگەر راشکارو خاوەن
 حەزم بی، بەمەرجیک سنوور شکینی تێدا نەکری، وە سنووری حیکمەت و دانایی
 تێدا نەبەزتری، وە نەبیته هۆی سەرھەلدانی نازاوە و فیتنە.

نارام گرتن

نارام گرتن: بریتیه له هیزکی دەر وونی باشی کاریگەر ... وا لهو کسه ده کات که خۆی بهم سیفته رازاندۆتسه بهر ههنگاری هه موو هۆکاره کانی بیهیزی و ته مبه ئی و ته سلیم بوون بیهتسه، وه خۆ پاگرتنی له سه ر شته فریوده ره کانی دنیا و فیتنه کانی، وه به هۆی ئه م نارام گرتنه وه خۆی راده گری و پیتی هه لئاخلیسکی بهرانبه ر میخه نت و ناخۆشی و پشه اته کان.. تا ئه و کاته ی خۆی پهروه ردگار سه رکه وتنی بۆ ده نیژی، یان ئه و ته به م شیوه یه ده گاته وه به خۆی گهروه و خۆی گهروه ش له و کاته دا لێی رازییه ..

له سه ر بانگخواز پنیوسته ئه و کاته ی په یامه کانی ده گه یه نی ئه م تا قیکردنه وانه له بهر چاوی بگری:

* ئه و حیسابه بۆ خۆی بکات که هه ندی کسه تۆمه تی ده خه نه پا لۆ به درۆی ده خه نه وه، وه به چه ند قسه یه کی په رو په وچ ده یانه وی له که سایه تیه که ی که م بکه نه وه.

* ئه و حیسابه بۆ خۆی بکات که رۆژیک به ند ده کری و نه شه که نه بو نازاریش ده درئ، وه هه موو کاریکی دوژمن کارانه ی ماددی و به ده نی له بهر چاری خۆی دا بنی که رۆژیک دادی ئه وانه ی بهرانبه ر ده کری.

* ئه و هه ش له بهر چاوی خۆی دا بنی که له وه زیفه که ی ده رده کری، وه له وانه یه ما لۆ مو لکی ده ستی به سه ردا بگری، وه سه رچاوه ی رزق و رۆزی که کاره که یه تی لێی قه ده غه بگری.

* وه ئه و حیسابه بۆ خۆی بکات، رۆژیک شاره به ده ر ده کری، وه له خیزانو دۆست و براده رانی جیا ده کرتسه وه.

* نەو له بەر چاری خۆی دابنێ دەیانەوی فریوی بدن بە مالۆ وەزیفەو پۆست و پلمو پایە، وە لەوانەیە بیانەوی فریوی بدن بە هۆی ئاڤرەت و جنسەو، وە نەو فریودانەش زۆرجار پۆشاکێ زەواجی دەخریتە بەر.

* لە کۆتاییدا نەو حیسابە بۆ خۆی بکات کە شەهید دەکری لە پیتناوی خوای پەروردگاردا، وە لە پیتناوی بانگەوازی کردن بۆ دینی خوا.

نەگەر بانگخواز نەمانەمی هەموو لەبەر چاری خۆی دانا، نەو کاتە تووش بوونی بە هەر یەکیەک لەو تاقیکردنەوانەمی سەرەو ناییتە هۆی وازھێنان و سارد بوونەو و ڕەش بینی و دارووخان، چونکە هەر بۆخۆی سروشتی بانگخووانی راستگۆو زانایانی موخلیص وایە تووشی جۆرەھا ئەزبەت و نازار دەبن، نەو نەدیان بەسە سەرۆک و سەر قافلەمی بانگخووان (موحەمەد صلی اللہ علیہ وسلم) بیان لەبەر چاوی بی چی بەسەرھاتوو لە پیتناوی گەیاندنێ پەيامەکی خوا، پیتغەمبەری خوا صلی اللہ علیہ وسلم لە هەموو سەردەمێک و لە هەموو شوێنێکدا چاوساغیتکی عەمەلییە بۆ بانگخووان، لە نارامگرتن و خۆراگری و تەحەمۆل کردنی نیش و نازار.

ھاوبەشدانەوانی مەککە هەموو ریتگەییەکی ئەزبەت و نازاریان لە گەڵ پیتغەمبەری خوادا صلی اللہ علیہ وسلم تاقی کردەو، بۆ نەو ی بێنە بەر بەست لەبەر دەم بانگەوازهکی، بەلام نەو تەسلیم تەبوو ملی بۆ نەدان.

ریتگای فریودان بە مالۆ و سەرەوت و سامان و پلمو پایەیان لە گەڵی تاقی کردەو، بەلام تەسلیم نەبوو ملی بۆ نەدان.

ریتگای فشار خستەسەر لە ریتگەمی ژبانی خیزانیی و کاریگەری عەشیرەتگەراییان لە گەڵیدا تاقی کردەو، بەلام دیسان ملکەج نەبوو بۆیان.

وه وستیان له ڕینگه‌ی قه‌ده‌غه‌ی کردنی هه‌موو سه‌رچاوه‌یه‌کی دابین کردنی بۆتوی بۆ خۆی و نه‌وانه‌ی له‌گه‌ڵیدا بوون فشاری بجه‌نه‌ سه‌ر به‌لام هه‌م دیسان ملکه‌ج نه‌بوو بۆیان.

له‌ کۆتاییدا بپاریاندا تیرۆری بکه‌ن، دیسان ملی بۆ نه‌دان و سارد نه‌بوویه‌وه له‌ گه‌یاندنی په‌یامی خوا.

پاش نه‌وه‌ش که‌ خوای په‌روه‌ردگار مۆڵه‌تی دا کۆج بکات که‌وتنه‌ی مملانی کردنی به‌ جۆره‌ها شێوه‌ و شێواز، بۆ نه‌وه‌ی شوین که‌وتوانی سارد بکه‌نه‌وه‌ دیسان نه‌مه‌ش نه‌بووه‌ هۆی نه‌وه‌ی له‌ کاری بانگخواری بگه‌ڕیته‌وه‌ دواوه‌، هه‌ر به‌ ئازامی و ووره‌ی به‌رزو جیهاد و تیکۆشانه‌وه‌ مایه‌وه‌، به‌رده‌وام بوو له‌ سه‌ر ڕینگه‌ی گه‌یاندی په‌یامه‌که‌ی تا نه‌و کاته‌ی خوای به‌رزو مه‌زن سه‌رکه‌وتنی خۆی بۆ نارد، خه‌لکی بۆل بۆل دوا‌ی فه‌ق‌ی مه‌که‌که‌ هاته‌نه‌ ناو نیس‌لام.

نه‌مه‌ش به‌چی هاته‌ دی؟ به‌و سه‌بر و خۆراگریه‌ پۆلایینه‌ی پێغه‌مبه‌ری خۆشه‌ویست صلی الله علیه وسلم، وه‌ به‌ فه‌زلی نه‌و قوریانی دان و جیهاد و تیکۆشانه‌ نه‌پراوه‌یه‌، با بانگخوازان گه‌ر ده‌یانمۆی ڕیزو به‌رزوی نه‌م نۆمه‌ته‌ بگێڕنه‌وه‌، عیززه‌تی نیس‌لام بگێڕنه‌وه‌، بینه‌ هیزو پشت و په‌نا و هه‌ده‌ت بۆ مسوڵمانان چاو له‌ پێشه‌وای بانگخوازان پێغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم بکه‌ن، نه‌وه‌تا خوای کاربه‌جی پیمان ده‌فه‌رموی: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾ ﴿الأحزاب﴾.

واته‌: سویند به‌ خوا به‌ راستی له‌ پێغه‌مبه‌ری خوادا (صلی الله علیه وسلم)، بۆ نێوه‌ هه‌یه‌ سه‌رمه‌شقی و پێشه‌وايه‌تی چاک، بۆ که‌سێک به‌ هیوای خوا (بادا‌ستی) ڕۆژی دوا‌یی بی، وه‌ زۆر یادی خوا ده‌کات.

پیویسته بانگخوازن له سوننه تی خوی پهروه ردگار بگن ده باره ی

پیغه مبه ران و پیاوچاکان و زاناو بانگخوازن !!

پیویسته له سوننه تی خوی پهروه ردگار بگن ده باره ی پیغه مبه ران و پیاوچاکان و بانگخوازن که له کاری بانگخوازیاندا تووشی چیان هاتوته پیش؟ جزره ها نیش و نازارو تا قی کرده وه، له بهر نه وه ی نموان پیشه نگی گوزانکاری نمو واقعیه تاله بوینه که کومه لگاکه یان تییدا ژیاوه، نموان رووبه پرووی سته مکاره مله پوره کانی سه رده می خویان بوونه ته وه، وه رووبه پرووی میله تانیک بوونه ته وه په نهان و ناشکرایان پیسو نه گریس بووه، به هیچ شیوه یه ک سوزو هستو نه ستیان بو نیمانداران نه جولآوه و سکیان نه سوتاوه، نه مهش شتیکی سرووشیه له کاتیکیدا تو له نیو کومه لگایه کدا بژی که زوربه ی تووشی نه زانی و گومرایی و شوین کموونی ناره زوه کانیان بسوین، شم تا قیکرنه وه و میحنه ت و نیش و نازاره ش خوی پهروه ردگار له چند شوینیکیدا به روونی ناماژه ی پیکردوه:

- ده فرموی: ﴿الْمَرْءُ أَحْسِبُ النَّاسَ أَنْ يَتَرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ

الْكٰذِبِينَ ﴿١٠٦﴾ العنكبوت. واته: (ته لیف لام میم)، نایا خه لك وا ده زانن که وازیان لی ده هینری نه گهر بلین پروامان هیناوه، نیتر نموان تا قی ناکرنه وه، سویند به خوا بیگومان که سانی پیش نموانمان تا قی کرده وه (ته مانیش تا قی ده کهینه وه) ننجا بیگومان خوا نمو که سانه ی راستیان کرد دیاری ده کات، دروزنه کانیس دیاری ده کات، (ده ناسرین).

- ههروه‌ها خورای به‌رزو مه‌زن ده‌فرموی: ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ
وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْمُ الْأَسَاءِ وَالصَّرَّاءِ وَرُلُّوا حَتَّى يَقُولَ
الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ، مَتَى نَصْرُ اللَّهِ ۗ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ﴾ البقرة.

واته: نایا و اتان زانیوه که ده‌چنه به‌ههشت که‌چی هیشتا نه‌هاتۆته ریتان نه‌وهی
تووشی نه‌وانه بوون که له پیش ئیوه‌دا تیپه‌رین، که (له ریتی خوادا) دوو‌چاری
سه‌ختی و زه‌ره‌رو زیان بوون، وه زۆر به‌توندی ته‌کان دران، به جزئی‌ک که
پیغه‌مبه‌ری نه‌وانه‌ی پروایان هینابوو له‌گه‌لیدا، ده‌یانگوت: سه‌رکه‌وتنی خوا که‌ی
دیت؟ ناگادار بین و دلنیابین به‌راستی سه‌رکه‌وتنی خوا نزیکه.

- ههروه‌ها له‌سه‌ر زمانی لوقمانی حه‌کیم کاتیک کوره‌که‌ی نامۆزگاری ده‌کات
ده‌فرموی: ﴿يَبْنِي أَقْرَبَ الصَّلَاةِ وَأَمْرًا بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ
مَا أَصَابَكَ ۗ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ لقمان.

واته: نه‌ی کوره شیرینه‌که‌م! نۆیۆ به‌جی بیته، فه‌رمان به‌ چاکو ریتی‌گری بکه له
خراپه، هۆگرو به‌ نارام به‌ له‌سه‌ر هه‌ر به‌لاو ناخۆشیه‌که که تووشت دئ، بی‌گومان
نه‌وه له‌و کاره گه‌ورانیه که خوا بی‌ویستی کردوه.

ههروه‌ها پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه و سلم له چه‌نده‌ها شوین ناماژهی
به‌وه کردوه:

- { عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ النَّاسِ أَشَدُّ بَلَاءً؟
قَالَ: الْأَنْبِيَاءُ ثُمَّ الْأَمَثَلُ فَإِنَّمَا مَثَلُ الرَّجُلِ عَلَى حَسَبِ دِينِهِ فَإِن
كَانَ دِينُهُ صُلْبًا أَشَدَّ بَلَاءُهُ، وَإِن كَانَ فِي دِينِهِ رِقَّةٌ ابْتُلِيَ عَلَى حَسَبِ

دینیه، فَمَا يَبْرَحُ الْبَلَاءُ بِالْعَبْدِ حَتَّى يَتْرُكَهُ يَمْشِي عَلَى الْأَرْضِ مَا عَلَيْهِ
خَطِيئَةٌ { أَخْرَجَهُ ابْنُ جِبَّانٍ بِرَقْم (۲۹۲۰)، وَالْحَاكِمُ بِرَقْم (۱۲۰) وَقَالَ: صَحِيحٌ
عَلَى شَرَطِ الشَّيْخَيْنِ.

واته: له ساعدی کوری نه بی وه ققاصه وه خوا لیتی رازی بی ده لی: گوتم نهی
پیغه مبهری خوا! کام (چین) له خد لکی تووشی زورترین تاقیکردنسه وه به لا ده بن؟
فرموی: پیغه مبهران، پاشان شوینکه وه تی نه وانو شوینکه وه تی دوا ی نه وانیش،
پیاو به گویره ی دینه که ی تاقی ده کرتته وه، نه گهر دینه که ی به ریتی و بهو په ری
توکمه یی گرتبوو، به لاو تاقیکردنسه وه ی قورستر ده بی، نه گهر هات و دینه که شی به
توکمه یی نه گرتنبوو جیگیر نه بوو، به گویره ی نه وه نده دینه ی که هیه تی تاقی
ده کرتته وه، به لاو تاقیکردنسه وه واز له بنده ناهیتی تا وای لیده کات به سهر زویدا
ده رواو هیچ تاوانیتی پتوه نامیتی.

- ههروه ها ده فرموی: { حُضَّتِ النِّجْنَةُ بِالْمَكَارِهِ وَحُضَّتِ النَّارُ بِالشُّهُوَاتِ }
أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْم: (۲۸۲۲)، وَأَبْنُ جِبَّانٍ بِرَقْم (۷۱۶). واته: به ههشت دوره دراوه
به ناخوشیه کان، وه ناگر (دوزه خ) یش دوره دراوه به نار ه زووه کان.

- وه پيشموا بوخاری له صه حیه که ی خزیدا هیناویه تی: کاتی مسولمانانی بی
دهسه لاتی مه که نه زیهت و نازاردانیان زیاد ی کرد له سهر دهستی هاویه شدانه رانی
قوره یش هاتنه لای پیغه مبهری خوا لهو کاته دا له ژیر سیبه ری که عبه دا
داتیشتبوو، پیمان گوت: نایا داوای سهر که وتنمان بو ناکه ی، نایا بو مان
ناپاریتته وه له خوا؟ پیغه مبهری وا صلی الله علیه وسلم فرموی: { قَدْ كَانَ
مَنْ قَبْلَكُمْ يُؤْخَذُ الرَّجُلُ فَيُحْفَرُ لَهُ فِي الْأَرْضِ فَيَجْعَلُ فِيهَا فَيْجَاءُ
بِالْمَشَارِ فَيُوضَعُ عَلَى رَأْسِهِ فَيَجْعَلُ نِصْفَيْنِ وَيَمْشَطُ بِأَمْشَاطِ الْحَدِيدِ

مَا دُونَ لَحْمِهِ وَعَظْمِهِ فَمَا يَصُدُّهُ ذَلِكَ عَنْ دِينِهِ، وَاللَّهُ لَيَتِمَّنْ هَذَا الْأَمْرَ حَتَّى يَسِيرَ الرَّكْبُ مِنَ صَنْعَاءَ إِلَى حَضْرَمَوْتَ لَا يَخَافُ إِنَّا اللَّهُ وَالذُّنْبَ عَلَى غَنَمِهِ وَلَكِنَّكُمْ تَسْتَعْجِلُونَ} أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ: برقم (۶۹۴۳).

واته: له پیش نیتوهدا که سانیك هه بوون زهویان بۆ هه لده که تراو زینده به چال ده کران، وه به مشار له سه ریه وه ده کرا به دوو پارچه، وه به نووکی ناسن گوشت و نیتسه که کانی لیک جیا ده کرایه وه، نه مانه هیچی نه ده بوونه هۆی نه وهی له دینه که ی پاشگهزی بکه نه وه، سویند به خوا! خوا دینه که ی خۆی تهواو ده کات تاوا ی لیدیت سواری له سه نعاوه به ره وه حه زره مووت به ریتگادا ده روات جگه له خواو، له میتگه له گورگ نه بی بۆ مه ره کانی له هیج شتیکی تر ناترسی، به لام نیتو هه په له تانه. پشینانی نیتو له هاوه لانو شوینکه وتوانیان کاتی نه م نامۆزگاریسه قورنانیسه و نهو رینمایانه ی پیغه مبهری خویان صلی الله علیه وسلم ده رباره ی ناماده کردنی نیمانداران بۆ رۆژانی تاقیکردنه وه وه به لآو میحنهت بیست و فیری بوون و زانیان، نهوانیش خویان ناماده کرد بۆ سه بات و نارامی و قوریانی دان..

خاوهن نه فسیتی پر له نیمان بوون که ترس داینه گری له رووداوه کانی شهوگار، وه دلی خۆراگریشی نه له رزی له به رده م پیتسهاته کانی رۆزگار، بۆیه بینیمانن پاش نه وهی له په یامی مسولمانیتی و بهرپرسیاریتی بانگخوازی و گرنگی تیکۆشان گه یشتن، ده رچوون بۆ مهیدانی بانگخوازی بی نه وهی گوی بدنه له مپه ره کان، وه بی نه وهی سارد بنه وه به هۆی نهو به لآو ناخۆشیانه هاته به رده میان.

ههندی نمونهی میژوویی^(۶):

بۆ نهوهی بانگخواز بهروونی بزانی باپیرانی سه‌به‌رزو به‌شکۆمان له هاه‌ه‌لانی پیغه‌مبهری خوا صلی الله علیه وسلم چ ناره‌حه‌تی و زه‌حه‌تیه‌کیان تووش هاتوو له پیناوی گه‌یاندنی په‌یامی نیسلامی و بانگه‌وازی خوایی، به‌لکو جیلی تیه‌ به‌ تاییه‌ت گه‌غه‌کافان نه‌و نارامی و سه‌به‌ری نه‌وان به‌کینه‌ په‌یره‌وو منه‌جه‌ی ژیاغان به‌ تاییه‌ت له بواری بانگخوایی، وه‌ ڕیگه‌ی نه‌وان به‌گرینه‌ به‌ر له‌ قورسانی دانو خۆراگری، بۆ نهوه‌ی هه‌ر له‌ دنیا عیززه‌ت و ڕیزو شکۆیان بۆ به‌گه‌رتیه‌وه‌...

* **ئه‌مه‌ بیلاله‌ خوا لێی ڕازی بی:** نه‌و نیمانداره‌ نارامگه‌ری له‌ پیناو بانگه‌وازی کردندا به‌ چنده‌ها شیوه‌ نازار درا، هه‌رچه‌نده‌ زیاتر نازارو نه‌شکه‌غه‌یان ده‌داو به‌ردی گه‌وره‌یان له‌سه‌ر سکی داده‌نا له‌ نیوه‌پۆی زۆر گه‌رمدا له‌سه‌ر زه‌وی زیاتر نیمانی به‌هێزتر ده‌بوو زیاتر جیگه‌ر ده‌بوو له‌سه‌ر دینی خوای به‌رز، له‌ ناخه‌وه ده‌یگوت: (أحد، أحد، فَرْد الصَّد)!!

* **ئه‌مه‌ عه‌مماهه‌ خوا لێی ڕازی بی:** دایکی ناووی سومه‌یه‌یه‌و باوکیشی یاسر خوا لێیان ڕازی بی، نارامیان له‌سه‌ر شتانیگ گرت نینسان ناتوانی نارامی له‌سه‌ر به‌گری، وه‌ کاتی به‌نو مه‌خزوم به‌ نیسلام بوونی نه‌وانیان زانی توندین سزاو نازاریان دان، بۆ نهوه‌ی دووباره‌ کافر ببه‌نوه، له‌ به‌تجا که‌ شوئینیکه‌ له‌ شاری مه‌که‌که‌ خێزانی یاسر چه‌ند ڕۆژیکیان له‌ نیو نه‌و نازارو نه‌شکه‌غه‌یه‌دا به‌سه‌ر به‌رد، پیغه‌مبهری خوا صلی الله علیه وسلم به‌لایاندا تیه‌په‌ری له‌و کاته‌ی که‌ سزا ده‌دران،

(۶) **ثم فونانه مان له کتبه‌که‌مان (إلى ورثة الأنبياء) هیتاوه.**

پیغه مبهری خوا سهیری ناسانی کردو بانگی کرد: { اَصْبِرُوا آلَ يَاسِرٍ فَإِنَّ مَوْعِدَكُمْ الْجَنَّةَ } أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِي بِرَقْم: (۷۶۹)، قال الهيثمي: رجاله ثقات.

واته: نارام بگرن نهی خاوو خیزانی یاسر چاو پیکه وتنی نیتوه له بههشته، نهوانیش نمو بانگ کردنه پیغه مبهری خویان صلی الله علیه وسلم بیست دهر و ونیان نارام بۆوه دلیان سوکنایی بۆ هات، کاتی نهبو جهل نهفرتی خوی لیتی هاته لایان، سومه ییهی خوا لیتی رازی بی شهید کرد، بووه یه کهم شهید له نیسلام، پاشان به دوی نهودا یاسریشی شهید کرد، یاسریش بووه یه کهم شهیدی پیاو له نیسلامدا، تنها عه مار مایهوه، نمو پهری نهشکه نجمو نازاریان پی گه یاند نهویش نارامیی زوری گرت تا وای لیتها ت نهوی له توانای بوو نارامی گرت، له هوش خۆی چوو، نازاره که به شیتوه یه که بوو ناچار بوو به شیتوه یه کی رواله تی وشه یه کی کوفر بلتی بۆ نهوی وازی لیتین، به لام دلی پاکی هه پهری نیمانو یه قینهوه مایهوه، خوی په روه ردگاریش دهر باره ی عه مار نمو نایه ته ی دابه زاند که دهر موی: ﴿إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْأَيْمَنِ﴾ النحل. واته: مه گه که سیک زوری لی کرایت دلیشی دامه زراو بیت به باوه ر.

* ئەمەش موضعه بی کوری عومه یه خوا لیتی رازی بی: گه غییک له نیتو نازو نیعمه ت و خوشیدا گه روه بوو بوو، گوئی له به سه رهاتی مسولمان بوونی بگه ره وه (ابن سعد) له (طبقات) ه که یدا هیتاویه تی: (موضعه ب یه کی بوو لهو گه نجانه ی مه که که لهو پهری گه غییتی و جوانیدا بوو، دایک و باوکی زور خوشیان ده ویست، دایکی سامانیکی زوری هه بوو، باشترین و به نرخترین پۆشاک ی له بهر کوره که ی ده کرد، وه موضعه ب بۆغۆشترین که سی نیتو مه که که بوو، نه علی حه زره می له پی ده کرد، "دیاره نهو کات نهو جۆره زور به نرخ بووه"، پیغه مبهری خوا له مالتی

نهرقه مدا بانگی کرد یو نه‌وی مسولمان بی، موصعه بیش هاته نیر نیسلام و باوهری هینا، هاته دهری مسولمان بوونه‌کهی خوی شارده‌وه، له ترسی دایکی و گه‌له‌کهی، پاش نه‌وی ناشکرا بوو گرتیان و به‌ندیان کرد، ههر به‌به‌ند کراوی مایه‌وه هتا کۆچی حه‌به‌شه، پاشان له‌گه‌ن مسولمانان گه‌رایه‌وه).

خه‌ببایی کورپی نهرت ده‌لی: (نیمه له‌گه‌ن پیغه‌مبه‌ری خوادا صلی الله علیه وسلم هیجره‌تمان کرد، له پیناوی خوادا، کارمان که‌وته سهر خوا، موصعب له رۆژی نو‌حوددا شه‌ید کرا، هیچ قوماشتیکی ناوامان پی نه‌بوو بتوانین کفنی پی بکه‌ین، قوماشتیکی کم نه‌بی کاتی سهرمان پیی داده‌پۆشی پییه‌کانی به‌دیار ده‌که‌وتن، وه کاتی پییه‌کانمان داده‌پۆشی سهری به‌دیار ده‌که‌وت، پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم فهرمووی: (قوماشه‌که لای سهری پیی داپۆشن و پییه‌کانی به‌شتیکی دیکه داپۆشن، پاشان به‌دیاریه‌وه گریاو فهرمووی: (تۆم ده‌بینی له مه‌ککه، که‌س هینده‌ی تۆ پۆشته‌و بۆن خۆش نه‌بوو، که‌چی نیستا سهرت تۆزاوی بووه له ژیر نه‌م پارچه قوماشه بورده‌یه‌دا، پاشان نه‌و نایه‌ته‌ی به‌سه‌ریه‌وه خوتند: ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا﴾ [الأحزاب].

واته: له ناو باوه‌رداراندا پی‌اوانیک ههن راستیان کرد له‌و په‌یمان‌ه‌ی که‌ دابوویان به‌ خوا نجا هه‌ندیکیان نه‌زرو به‌لینی خوی به‌جی هینا، (شه‌ید بوو) هه‌ندیکیشیان چاوهروانن هیچ گۆزانیکیشیان (له به‌لینی خویان) دا نه‌کردوه.

هیچ گومانی تیدا نییه نه‌و نارام گرتنه زۆره‌ی موصعب له پیغه‌مبه‌ری خواوه صلی الله علیه وسلم فیری بووه وهری گرتوه، چونکه ههر پیغه‌مبه‌ری خویان صلی الله علیه وسلم کردبووه چاوساغ و پیشه‌وای خویان.

* شوئینکه وتوانی ئەوانیش هەر لەسەر پڕنگای ئەوان پڕۆیشتوون و، نەم کاروانه هەر بەردەوامه، هەتا سەر دهمی ئیستامان و پاشی ئیمهش هەر بەردەوام دەبی، وه کور پیتشهوا نەحمەدو، ئین تهیمیهوه، مونزیری کوری سه عیدو، سه عیدی کوری موسه ییبو، والی کوری تاووسو، ههسن بهنناو، سهید قوتبو، شیخ مهروان هه دیبو، شیخ عبدالله عزیز بهدریو، سەدان و هەزارانی دیکهش، ده توانی دهیان نمونه له صهبر و خۆراگری ئەو پیاوانه بهینیتمهوه، په ههتی خویان لیبی، خوی پهرهردگار پلهو پایهیان بهرز بکاتمهوه.

ئهو هی له پیتشهوه باسمان کرد به کورتیی:

ئوانه خهریکی کاری بانگخوازی، لهسەر پڕنگه هیدایهت و گۆرانکاری پڕ ده کهن، ههچ گومانی تیدا نیه ده بی تووشی زه ههتی و مهینهت و ناخۆشی ببن، ده بی مملاتی له گهڵ خۆشی و ناخۆشیه کانی ژیان بکهن، ئەو کهسه به ههله دا چووه که وایزانی پڕنگای ده عوه فەرش کراوه به گول و ره یحان، به لکو بانگخواز لهسهریهتی بزانی نەم پڕنگای بانگهوازه به بهردی گهروهو رهق فەرش کراوه، وه به درک و دالی وشک و نازارگه یه نهر داپۆشراوه، نه گهر خۆی لهسەر نارام گرتن و تهحه مومل کردن رانه هینی ئەوه له یه کهم تاقیکردنه وه دا ده کهوی و به جی ده میتی، ناتوانی بهردەوام بی.

(أبو طیب المتنبی) گوتویهتی:

ذُرَيْبِي أَنْتَ مَا لَا يُنَالُ مِنَ الْعُلَى فَصَعْبُ الْعُلَى فِي الصَّعْبِ وَالسَّهْلُ فِي السَّهْلِ

واته: لیم گهری با بگم بهو بهرزیه‌ی که پیی ناگه‌یشتری، گه‌یشتن به‌به‌رزیه‌ی له ناخوشییدایه، وه گه‌یشتن به ساده‌ی و حهز نه‌کردن به به‌رزیه‌ی شهوه همر له ساده‌ی و ناسانی دایم‌وه نهمه‌یان به ناسانی ده‌ست ده‌که‌وی.

هه‌روه‌ها خاوه‌نی نهم دیره‌ش زور راستی گوتوه:

وَإِذَا كَانَتِ النَّفُوسُ كِبَاراً تَعَبَتْ فِي مُرَادِهَا الْأَجْسَامُ.

واته: نه‌گهر نه‌فس بیهوی به‌رزو گه‌وره بی، بۆ گه‌یشتن بهو نامانجه لاشه ماندوو بی.

گه شیبینی

گه شیبینی هیژیکى باشی دەر وونى کارىگهره، خاوه نه کهى زهرده خه نهو هیواوه دەر وونیتته بهیانی، بۆ گه یشتن بهو مه بهستهش که داواى ده کات به گیانیکی قیادی و نازایه تییه وه ری ده کا، به هۆى نهو گه شیبینی وه خۆى له بی ئومیدی ده پارێزی.

نهوه راسته که ولاتانی رۆژناوا به تاییهت نه مریکا، نیسرا ئیلیان دروست کردوه، نهوهش راسته که داگیر کەر هۆکارو فاکتهری به هیزی خۆى ههیه بۆ دوور خستنه وهی مسولمانان له نیسلامو هاندانیان بۆ چوونه نیو نیلحدادو لایه نه بی دینه کان، نهوهش راسته که شیوعیه تی جیهانی پلانی ههیه بۆ به نیلحداد بردنی مسولمانانو دروست کردنی گومان له دلێاندا، بۆ تیکدانی عه قیده یان، نهوهش راسته که یه هودی جیهانی پلان و شیوه و شیوازی جۆراو جۆریان ههیه بۆ له ناو بردنی هه موو دینیکی دیکه ی غهیری خۆیان، وه کۆنترۆل کردنی جیهانی نیسلامییی، وه راستیشه که زۆریه ی وولاتان له رۆژهه لات و رۆژناوا به مرده وام له هه ولتی به هیز کردنی نیسرا ئیل دان، وه سوورن له سه ر بوونی نیسرا ئیل له بهر چند مه به ستیکی سیاسی خۆیان، وه له بهر چند نامانجیکی نابوری، وه چند بهرزه وه ندیه کی زاتی، وه به لئی راستیشه که پیلان و نازا وه گپری له سه ر نیسلامو مسولمانان گه یشتوته چله پۆیه، به لام پیویسته نه مه وا له بانگخواز نه کات تووشی بی ئومیدی و ره ش بینی بی له بونیات نانی عیززه ت و سه ره رزی، وه نابی بی ئومیدی به سه ریدا زال بی له جیه جی کردنی نامانجه کانی بۆ به دی هینسانی سه ر که وتن.

بانگخوازی ږنگه‌ی خوا، زړ له پشتره بموهی خوی به سیفته‌تی نومیدو هیواوه
برازینیتوه بو سهرخستی ده‌عوه‌کهی، وه نهو له هموو کس شایسته‌تره وه‌سف
بکری به که‌سیکی گه‌شبینو به‌رچاو پروون بو به‌هیز کردنی دینی خوا، له‌بهرچی؟
- له‌بهر نهوه‌ی قورپنان بی نومیدو و په‌ش بسنی حرام کرده، وه سهرزه‌نشتی
که‌سانی بی نومیدو روشینی کرده.

- وه میژوو به‌لگهی نهوه ده‌دنه دست که میلله‌تان راپه‌ریون دژی نهوه‌ی که
هاتوته سهریانو بی نومید نه‌بوونو ده‌سته پاچه سه‌یری بکن.

- وه له‌بهر نهوه‌ی پیغه‌مبهری خوا صلی الله علیه وسلم موژده‌ی به‌نومه‌تی
نیسلام داوه به‌وه‌ی که دهنه نومه‌تیکی عه‌زیزو خاوه‌ن کیان.

* همرچی قورپانی په‌روژه ره‌ش بینو بی نومیدو حرام کرده:
له‌و نایه‌تانه‌ی که به‌روونی نه‌مه‌مان بی ده‌لین:

- خوا‌ی په‌روه‌ر دگار بی نومیدو و په‌ش بسنی کردوته نریکی کوفر وه
ده‌فرموی: ﴿... وَلَا تَأْتِسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْتِسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْكَافِرُونَ﴾ ۸۷ یوسف.

واته: وه ناثومیدش مهن له میهره‌بانیه و به‌زه‌ی خوا به‌راستی ناثومید نابی له
په‌حمو میهره‌بانی خوا جگه له‌وانه‌ی که بی باورن.

- له‌نایه‌تیکی دیکه‌دا په‌نس و په‌شبینی کردوته قهرینه‌ی گومرایی و سه‌رلیش‌یان،
وه‌ک ده‌فرموی: ﴿... وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ﴾ ۸۵
الحجر.

واته: جا کی له میهره‌بانیه په‌روه‌ر دگاری ناثومید ده‌بی مه‌گر گومرایان؟

- لمو نایه تیکی دیکه دا مرؤف ناگادار ده کاتموه له ره شبینی، وه ک ده فهرموی:

﴿ وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيَهُمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾ ﴾ الروم.

واته: وه کاتیک ره همت و چاکه یه که به خه لک بدهین پیی دلخوش دهن، وه نه گهر زیاننیکیان تووش بی به هوی کرده وی خرابیانه وه، کوت و پر بی هیوا دهن له (به زهی خوا).

لمو ده فقه قورنایانه ی سهر وه نه وه مان بز دهر ده که موی: ره شبینی له دینی خوا چه رامو دروست نیه، چونکه ره شبینی پیوا ده کوژی، وه نازاکان ژتر ده خات، وه بوومه لهرزه وایه بز میلله تان، هیوا و ناواته کان تیک و پیک ده شکیتی، له سر بانگخواز پیوسته وریا بی لمو بز چوون و قسه نه شیاهوی که ده لی: (هه موو شتیک کوتایی هات و نه ماتتوانی)، یا خود ده لی: (دهست به دهر گاه ی خۆتوه بگره، له بانگخواری و تیکوشاندا هیچ سوودیک نیه)، یا خود نمو قسه یه ی که باوه له نیتو خه لکی و ده لی: (خۆت و کرده وی خۆت، خه لک چی ده کات با بزخوی بیکات وازیان لی بینه).

قورنان ناری لم جوړه که سانه ناوه ناکام و به زهویوه نووساو، وه ک ده فهرموی:

﴿ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٨﴾ ﴾

﴿ أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَفُوكُمْ بِالسِّنَةِ جِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾ ﴾ الاحزاب.

واته: بیتگومان خوا بهو کهسانه تان ده زانی که سارد که ره وهو گه پرنه ره وهی (مسولمانان له جیهاد)، که به براده ره کانیان ده لئین: وهرن بۆ لای نئیمه (و خۆیان ده دزیسه وه له جیهاد) نهوانه نایهن بۆ جهنگ و غهزا زۆر به کهمی نه بی، له ناستی نئیه دا (مسولمانان) چرووکن، ئنجا کاتی (به هۆی جهنگه وه) ترسو و بیم پهیدا ده بی، ده یانینی به جۆرتک سه یرت ده کهن (له ترسی جهنگ) چاویان بهم لاو نه لادا ده سووری، به وینهی که سی له سه ره مه رگدا بیتهۆشیی به سه ردابی، به لام کاتی ترسه که رویشت و نه ما به زمانی تیژ زمانتان لی دریش ده کهن، (وه داوای غه نیمه تان لی ده کهن) که چی چرووک و پژدن له سه ر مال و غه نیمه ت، نا نهوانه باوه ریان نه هینابوو، بۆیه خوا کرده وه یانی پوچه ل کرده وه، وه نه مه به لای (خراوه) کاریکی ناسانه.

ئهو کۆمه له رهش بینی و بی نومیده کاتی نه م رووه بیتومیدو ره شینه بونیات ده نئین، بهر له هه موو که سیکی دیکه به لگه یه له سه ر به هیلاک چوونی خۆی، نهک به هیلاک چوونی مسولمانان، پیغه مبه ری خوا صلی الله علیه وسلم ده فه رموی: { إِذَا قَالَ الرَّجُلُ هَلَكَ النَّاسُ فَهُوَ أَهْلَكُهُمْ } { أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْم (٢٦٢٣) . }
واته: نه گه ر پیاویک گوتی: خه لکی هه موو به هیلاک چوون، خۆی له له هه موویان زیاتر به هیلاک چوو.

ئهو ی جیگه ی سه رسه رپمانه نه وه یه کۆمه لئیک له و که سه بی هیژو لاوازانه که خۆیان داوه ته پاژ زانست و زانیان داوای دوور بوون له خه لکی ده کهن داوای دووره په ریزی ده کهن، وه پێیان باشه له ماله که ی خۆتدا بیتو ته نها ناگاداری خۆت بی، پێیان وایه هیچ رینگایه ک نیسه بۆ چاکسازی و پاکسازی کردنی کۆمه لگا، وه ناتوانری گه وره یی و ریز بۆ نه و نومه ته بگه رپته وه، وه هیچ نومیئدو هیوایه ک نیسه،

ئىستا کاتی نهويه که مسولمان خۆی و چند پاروو نانیک و پئوستیهک پهنا بۆ
چۆلهوانیی و نهشکوت و ناو چیاکان بیات بهو دینداریهی ههیهتی سهری خۆی
ههلبگرئ، تاره کو مردن دهیگاتی!!

راسته که پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم ده فرموی: {يُوشِكُ أَنْ يَكُونَ
خَيْرَ مَالِ الْمُسْلِمِ غَنَمٌ يَتَّبَعُ بِهَا شَعَفَ الْجِبَالِ وَمَوَاقِعَ الْقَطْرِ يَضْرِبُ بِرَيْنِهِ
مِنَ الْفَتَنِ} أخرجه البخارى برقم: (٧٠٨٨).

واته: هیندهی نه ماوه باشتین مالتی مسولمان چند سهر ناژه لیک بی و له دوایانه وه
به ره و قه دپالی چیاکان و له وه رگاکان بچی و خۆی و دینه که ی هه لئی له بهر فیتنه
(فیتنه ی نهو رۆژگاره ی که تیییدا ده ژی). به لام زانایانی شیکه ره وه ی فرمووده
گوتوویانه نه مه بۆ که سیکه بکه ویتته حاله تیکه وه فیتنه که به شیوه یه که بی
مه ترسی هه لگه رانه وه (پیدده) ی لی بکری^(٧).

(٧) هه موو نهو فرموودانه ی باسی دووره په ریژی (العزلة) ده که ن، مه هموولن
له سهر نه وه ی نهو که سه تووشی فیتنه بی له دینه که ی و مه ترسی هه لگه رانه وه
بکات، وه که سی تووش بوو به فیتنه هه یچ هۆکارێکی چاکسازی پی نه مابئ، وه
نه توانئ هه یچ گۆرانکاریه ک بکا، نه م دیارده یه ش له نیشانه کانی رۆژی دوا ییه،
چونکه قیامت کاتیک دئ که سی له سهر زهوی نه مابئ بلی: (الله، الله)، به لکو
قیامت له سهر که سانئ هه لده ستئ که پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم ناوی
لهو که سه ناوه: (لکع بن لکم) واته: بی نرخی کورپی بی نرخی، هه روه که له
فرمووده دا هاتوه.

به لآم هەرچی ئیمهین مادام له خاکیکدا ده ژین خه لکه که ی مسولمانه و دروشه دینیه کانی خوا بهرز راده گرنو جی به جیی ده کهن، نه حکامه کانی ئیسلام جیبه جی ده کهن، وه مادام دهره تیک ههیه بۆ یارمه تی دانی یه کتر، که واته دروست نییه و هه رآمه مسولمان خۆی دووره په ریز بکات، چونکه نه وهی که پیویسته بۆ نه وهی واجبیکه پی ته وای بی، نه ویش ده بیته واجب، له بهر نه وه پیویسته له سه ر مسولمان تیکرایان حوکمی خوا له سه ر زه وی به ریا بکهن، وه پابه ندن به کۆمه لئ مسولمان، له سه ر رینگای تیکۆشان و خۆماندوو کردن به ره و پیتش برۆن به و په ری متمانه به خۆبوون و گه شبینیه وه.

* میژوو به لگه ی زوری تیداییه له سه ر راپه رینی ئۆمه تان سه ره رای تووش بوونیان به زه لیلی و بی هیزبوونیان:

نه مه کۆمه لیک به لگه ی میژوین^(۸):

أ- پاش نه وهی پتسه وای به بو به کر خوا لئی رازی بی جیشینی وه رگرت، بارودۆخه که له و په ری ناخۆشی و ناله باری دابوو، دووروان به شیوه یه کی به رچا و رۆلیان ده رکه وت، نه وهی هه لگه راپه وه هه لگه راپه وه له لادینشینه عه ره به کان، وه خه لکانیک پهیدا بوون بانگه شه ی پیغه مبه راپه تییان ده کرد، وه خه لکانیکه دیکه پهیدا بوون ره تیان کرده وه زه کاتی مائی خوا بهن، جومعه له هه یچ شارنک نه ما غهیری شاره کانی مه که وه مه دینه، مسولمانان وایان لیته ات وه ک (عه روه ی کور ی زوبهیر) خوا لئی رازی بی ده لئ: (مسولمانان وه ک و مه ریان لیته ات له شه ویکه باراناوی تاریکی زستاندا، له بهر له ده ستدانی پیغه مبه ره که یان خوا صلی الله علیه

(۸) هه موو به لگه میژویانه مان له کتیبی (الإسلام والقضية الفلسطينية)

خواستۆته وه (ه ی دانهر خۆیه تی)، ص ۸۳ - ۸۵.

وسلم، وه له بهر که می ماره یان و زۆری دوژمنه کانیان، ههتا هندیك له مسولمانان به پیشهوا نهبو به کریان گوت: (ئهی جینشینی پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم: دهرگاکهت پیوه ده، له ماله که تدا بیتهوه، پهروه ردگاری خۆت به پرسته ههتا مردن ده تگاتی).

به لام به پیچهوانهوه نهبو به کر خوا لیتی رازی بی ئی نومییدی به سهریدا زال نه بو، رهشینی نهیتوانی گه مارۆی بدات، رووبه روی هه موو نهو پیشهات و نار هه تیانه بوویه به نیمانیکی قول، به عزمه تیکی پتهو، به گه شبینه کی مه زنهوه، نهوه که قسه یه کی فه مووه تا دنیا مابی نهو قسه یه ی نامری له نیو نهو هه موو زه مه تی و تاریکییه وه فه مووی: (أینقص الدین وأنا حی؟) واته: دین به رهو کورتیی و له ناوچوون بروا منیش زیندووم؟

نهوه تا هه ره نهبو به کره خوا لیتی رازی بی لهو بارودۆخه شلۆقه دا کاتی عومهری کوری خه تتاب دیته لای و سه رکۆنه ی ده کات له سه ر بریاردانی شه ر دژی نهوانه ی که ره تیان کرده وه زه کات بهن، به عومهر خوا لیتی رازی بی ده لی: (عومهر انه وه چیته، بیده نگبه، داوای سه رخستنت لی ده کهم، تۆش به هه جاله تی دیته لام؟ تۆیه که به زه بری بووی له جاهیلیهت و بی دهستی له نیسلام؟ سویند به خوا تا شمخیر له ده ستم بی جهادیان له گه ل ده کهن، سویند به خوا جهنگ له گه ل نهوانه دا ده کهم که جیاوازی ده کهن له نیوان نوێزو زه کات، سویند به خوا نه گه ر ریگریم لی بکن به پیدانی نهو گورسه ی که به ملی ناژه له کانیان وه ده کهن که له سه رده می پیغه مبهری خوا دا داویانه، له سه ر نهوه جهنگیان له گه ل ده کهم).

عومەر خوا لیتی راوی بی گوتی: (نهمه شتیک نه‌بوو جگه له‌وهی وای ده‌بینم خوای په‌روه‌ردگار دلّی نه‌بو به‌کری خوا لیتی راوی بی کرده‌وه بۆ نهم جه‌نگه، زانیم که نه‌و له‌سەر حه‌قه).

هەر نه‌بو به‌کر بوو خوا لیتی راوی بی له‌و بارودۆخه دژواره‌دا سوپای نوسامه‌ی به‌پری کرد، به‌و که‌سانه‌شی گوت که به‌ره‌ه‌لستی نه‌و کاره‌ی نه‌ویان کرد: (سویند به‌وه‌ی گیانی نه‌بو به‌کری به‌ده‌سته، نه‌گه‌ر بزائم به‌م کاره دپوو درنج ده‌مرفینن نهم کاره هەر ده‌که‌م، وه‌ک چۆن پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم به‌ر له‌وه‌فاتی برپاری به‌پری کردنی سوپاکه‌یدا، نه‌گه‌ر نهم شاره‌که‌سی تیدا نه‌میئی جگه له‌خۆم به‌ته‌نیا بکه‌وم هەر ده‌یکه‌م، گریه‌که‌ناکه‌مه‌وه پیغه‌مبه‌ری خوا گرتی دابی).

به‌رده‌وام نه‌بو به‌کر خوا لیتی راوی بی پلانی ده‌کیشا، تیده‌کوشا، نوینه‌رانی ده‌ناردن، شه‌وغوینی ده‌کرد له‌پیناو به‌رژه‌وه‌ندی خه‌لکه‌که‌ی، تا نه‌وه‌بوو توانی به‌سەر هه‌موو نه‌و زه‌حه‌تیانه‌دا زال بی، به‌سەر هه‌موو نه‌وانه‌دا سه‌رکه‌وی که‌پیلانیان بۆ مسوڵمانان ده‌کیشا، فیتنه‌و نا‌زاوه‌یان ده‌نایه‌وه، وه‌سه‌رکه‌وت به‌سەر هه‌لگه‌راوه‌کان، وه‌به‌سەر نه‌و که‌سانه‌دا که‌بانگه‌شه‌ی پیغه‌مبه‌رایه‌تیان ده‌کرد، وه‌نه‌وانه‌ی که‌قه‌ده‌غی زه‌کاتیان ده‌کرد، وه‌نه‌وانه‌شی که‌نوژیان به‌تال کرده‌وه، وه‌توانی شکۆ بۆ مسوڵمانان بگه‌رینتیه‌وه، وه‌توانی ئومید بۆ بی ئومیدان بگه‌رینتیه‌وه، وه‌دوله‌ت بۆ ئیسلام برینتیه‌وه، وه‌هه‌یبه‌ت و ریز بۆ خیلانه‌ی راشیدین بینتیه‌وه.

پیاوه‌گه‌وره‌کان و ئیمان پته‌وه‌کان ئاویان کرده‌وه!!

ب- پاش نه‌وه‌ی هه‌ندی له‌مسوڵمانان و غه‌یری مسوڵمانانیش گومانیان هه‌بوو له‌وه‌ی جارێکی تر مسوڵمانان بتوانن مزگه‌وتی نه‌قصا له‌ژیر ده‌سه‌لاتی خاچ

پەرستان دەر بهینرتتهوه، خاچ پەرستان شهو کاته توانیبویان زۆریه ی خاکی مسولمانان بجهنه ژیر دهستی خویان و داگیری بکهن، وه داگیر کردنی مزگهوتی نه قضا بۆ ماوهی سهدهیهک، نه مه وای له زۆریک له مسولمانان کردبوو به شیوهیهک بئ ئومید بن بلین: هیچ ئومیدتیک و هیوایهک نیه بۆ سهرکهوتنی مسولمانان به سهر خاچ پەرستان، له بهرانبهردا خه لکانی دیکه هه بوون بۆ چوونیان وابوو حه قهمن رۆژتیک دئ نازاد بکری، نهوه بوو له سهر دهستی پالهوانی خاوهن غیرهت (صلاح الدین) له شهری (حطین) ی یه کلاکه ره وه دا توانی مزگهوتی خۆشهویستی نه قضا رزگار بکات، پاش شهوه مسولمانان بوونه خاوهنی سیاده و هیزو شکۆ خاوهن کیانی خۆیان.

پیاوه گهوره کان و ئیمان پتهوه کان ناوایان کردووه!!

ج- هندی گومانیان وا دهرد نه گهر مسولمانان هه ل سوراپوینک و خه م خۆریکیان هه بوایه مه غۆزو ته تهره کان به م شیوه وه حشیه گهریه نه یانده توانی خا ک و خه لکی مسولمانان له و په ری بۆ نه و په ری ویران و خاپوور بکه ن و مالیان به تالان بیهن، تا شه و رادده یه ی ده گوتری هۆلاکۆ له هئسکه په یکه ری لاشه ی مسولمانان هه ره می به رزو چیا ی پتهوی لی دروست کرد، میژو نووس (ابن الاثیر) ده رباره ی سه ختی شه و رۆژانه ده لئ: (ماوه ی چهند سالتیک مامه وه نه متوانی شه و رووداوه گه وره یه بنووسمه وه، له بهر گه وره یه که ی، رقم له باس کردنی بوو، پیه کم له پیتش بوو یه کیکم له پاش دوو دل بووم له نووسینه وه ی شه و میژووه تاله، شه و بۆ کئ ناسانه بتوانی به ده سه کانی خۆی له ناو بردنی ئیسلام و مسولمانان بنووسیتته وه، کییه

نه‌وه باس کردنی نه‌وه‌ی لا ناسان بی؟ خۆزگه دایکم منی نه‌بوایه!! خۆزگه بهر له‌وه بهردمایه‌و له بیر کرابام!!^(۹).

کۆ ده‌یزانی و گومانی ده‌برد رۆژێك دێته پێش وولاتی مسولمانان پاش نه‌و رۆژه سه‌ختو دژوارانه له‌سه‌ر ده‌ستی پالنه‌وان (مقدم) (قطر) نازاد ده‌کری، له‌ جه‌نگی (عین جالوت)، مسولمانان عیززه‌ت و سه‌ره‌رزیه‌کی نه‌وتویان بۆ گه‌راییه‌وه نه‌وه دوا‌ی نه‌وه شانازی پێوه بکمن.

پیاوه گه‌وره‌کان و ئیمان پنه‌وه‌کان ئاوايان کردوو!!

ئهم سۆ کاره‌ساته گه‌وره‌یه که له سۆ چه‌رخ‌ی جیاواز روویانداوه، وه شۆرشه‌کانی دیکه‌ی ئۆمه‌تی نیسلا‌می دوا‌ی له پاش نه‌و سۆ رووداوه، خۆی له خائێکدا ده‌بینیته‌وه، نه‌ویش بریتییه له‌ سوونی سه‌رکرده‌وه‌یه‌کی ئیمانداره، خاوه‌ن عه‌قیده‌یه‌کی رۆچوو، خاوه‌ن ئیمانێکی پته‌و بی به‌و په‌یمان‌ی خوا‌ی گه‌وره ده‌رباره‌ی سه‌رخستنی مسولمانان و به‌ره‌و پێش بردنی نیسلا‌م و گێرانه‌وه‌ی هیزو ده‌سه‌لات بۆی، سه‌رکرده‌یه‌ک زۆر ده‌ستی گرتی به‌ پێنمایه‌کانی نیسلا‌م، وه زۆر ده‌ستگه‌ری به‌ ناداب و په‌وشته‌ جوانه‌کانی نیسلا‌م، خۆی دامالێبی له‌ هه‌موو خۆیسته‌یه‌ک، وه سه‌کرده‌یه‌ک بی دوور بی له‌ ده‌مارگیری نه‌زانی، وه بجه‌نگن به‌ شمشیره‌که‌ی پێغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه وسلم، نه‌گه‌ر نه‌و جۆزه سه‌رکرده‌یه له‌نیو مسولمانان هه‌بی، نه‌وه شایسته‌ی سه‌رخستنی خوا‌بی ده‌بن، وه شایسته‌ی پالپشته‌یه‌ک ده‌بن له‌خواه که عاده‌تی پیره نه‌گیرایی، وه خوا‌ی په‌روه‌ردگار

(۹) (الکامل) لابن الأثیر، سه‌یری نه‌و ئابروچوونه بکه که مه‌غۆل دژی مسولمانان

موعجزیه‌یان بَو دینیتیه دی، نه‌ه‌تا ده‌فهرموی: ﴿... أَوْلَيْكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ المجادلۃ، وه ده‌فهرموی: ﴿وَأَنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْعَالِيُونَ﴾ (۱۷۳) الصافات، واته: دیار شیه ههر سهر یازانی نیتمه سهر ده‌که‌ون.

گه‌شبین بوون به سهر که‌وتنی دینی خوا سهره‌تای سهر که‌وتنه، هیتزی مه‌عنه‌ویی ههر نۆمه‌تیک گه‌نجه‌کانی پال پی‌توه ده‌نی بَو به‌ده‌سته‌ینانی سهر که‌وتنی زیاتر، له هه‌موو کات و شویتیکدا، وه خوای گه‌وره‌ش له‌گه‌ل پاریتز کاران و نیازیاکان و تیک‌وشه‌ران دایه، نه‌وانی فرمان به‌شته به‌سنده‌کان ده‌که‌ن و ریگری له‌شته ناپه‌سندو خراپه‌کان ده‌که‌ن، وه نه‌وانی سنوره‌کانی خوا ده‌پاریتز، ﴿وَتُرِيدُ أَنْ

تَمَنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَهُمْ أَيْمَةً وَجَعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ

﴿القصص﴾ واته: وه نیتمه ده‌مانه‌وی (به چاکمی خۆمان) منه‌ت بنیتین به‌سه‌ر نه‌وانی که لاوازو ژیر ده‌ست کرابوون، له ولاتی (مصر) دا، وه بیانکه‌ینه پیشه‌واو بیانکه‌ینه میرات گران (ی که له‌پوری فیرعه‌ون و شویتکه‌وتوانی).

* پیغه‌مبه‌ری خواش صلی الله علیه وسلم موژده‌ی عیززه‌ت و ریزی به نۆمه‌تی نیسلام داوه:

- پیغه‌مبه‌ی خوا صلی الله علیه وسلم ده‌فهرموی: ﴿لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ﴾ أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْم (۱۸۸۰۴). به‌رده‌وام تائیفه‌یه‌که له نۆمه‌ته‌که‌م دیارن له‌سه‌ر هه‌ق، له ریوایه‌تیکدا هاتوه: ﴿لَنْ يَبْرَحَ هَذَا الدِّينُ قَائِمًا يُقَاتَلُ عَلَيْهِ عَصَابَةٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ﴾ أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْم: (۱۹۲۲)، وَأَبْنُ جَبَّانُ بِرَقْم: (۶۸۳۷). واته: نه‌و دینه به‌رده‌وام له‌سه‌ر

پیتی خۆی دوهوستی، کۆمه لیک له مسولمانان شهرو کوشتاری له پیناودا ده کهن، تا پۆزی قیامت.

ئهم فەرمايشتانه به لگهیه کی یه کلاکه ره وهن له سهه بوونی کۆمه لیک له ئیمانداران له سهه ههق، تا هاتنی پۆزی دوایی، وه ئهو کۆمه لهو تایه فهیهش بهردهوام له مملانیندان له گه ل باتیل، نه گهر پۆزیک له پۆزان نووری ههق شاررایهوه، ههچ گومانته نه بی پۆزیک دی رووناک ده بیتهوهو دووباره سه ره له دهاتهوه، له نیو تاریکیه کانی بی نومییدا رووناکی نومیو هیوا ده درهوشیتوه.

- ههروهها له فەرمووده یه کی دیکه دا ده فەرموی: {لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي يُقَاتِلُونَ عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ، وَيَعْدُوهُمْ قَاهِرِينَ، لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ جَابَهُمْ، وَلَا مَا آصَابَهُمْ، مِنَ الْبَلَاءِ حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرَ اللَّهِ، وَهُمْ كَذَّبُكَ} قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ: وَأَيْنَ هُمْ؟ قَالَ: (بَيْنَ الْمُقَدَّسِ) { أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْم (۳۶۴۱).

ئهمه موزده یه که له لایهن پیتغه مبهری خواوه صلی الله علیه وسلم که نیسلام ههرده بی حوکم بکات، وه خاکی مزگه تی نه قاصا هه ده بی نازاد بکری، وه سه بهزی و شکۆمه ندی هه ده بی بگهر پیتوه بو مسولمانان.

- نه بی قه بیله ده لی: نيمه له لای عه بدوللای کوری عه مری کوری عاص دابوین، پرسیار کرا کامه له دوو شاره زووتر فهتخ ده کری: قوسته نتینیه یاخود پۆمی^(۱۰)؟ عه بدوللای داوای سنووقیکی کرد بۆی بینن، نووسراویکی تیدا بوو ده ری هینا، پاشان گوتی: لهو کاته ی نيمه له ده وری پیتغه مبهری خوا صلی الله

۱۰ - قوسته نتینیه: بیزه نته، یاخود (استنبول) نیستا، وه پۆمییه:

بریتیه له پۆما پایته ختی نیستای ئیتالیایه.

علیه وسلم بووین نعو پرساره مان نووسیه وه کاتی له پیغهمبهری خوا صلی الله علیه وسلم کرا کامه شار بهر له هه موویان فتح ده کری؟ فهرمووی: شاری هرقل، واته: قوسته نینیه^(۱۱).

فهقی یه کم هاته دی له سهر دهستی سولتان (موحه مه فاتیح) ی عوسانی په همتی خوای لیبی، سالی (۱۴۵۳) ز، واته: (۸۰۰) سال پاش هه واله که ی پیغهمبهری خوا صلی الله علیه وسلم، فهقی دووه میس هه ده بی بیته دی به نیزی خوای بهرزو مهزن، پرسیار ده کهن نه مه که ی؟ تو بلی: به لکو نه مه زور نریک بی!!!

- ههروه ها له فهرمایشتیکی دیکه دا هاتروه: {تَكُونُ النُّبُوَّةُ فِيكُمْ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعَهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَىٰ مِنْهَاجِ النُّبُوَّةِ فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعَهَا إِذَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا عَاضًا فَيَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعَهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا جَبْرِيَّةً فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعَهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَىٰ مِنْهَاجِ النُّبُوَّةِ} أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْم (۲۷۳)،
تعلیق شعیب الأرئوط: إسناده حسن.

واته: پیغهمبهرایه تی له نیوتان ده مینیتیه وه نه وه نده ی خوا حهز بکات، پاشان بهرزی ده کاته وه، پاشان جینشینیی (خلافهت) پهیدا ده بی له سهر ریبازی پیغهمبهر، نهویش ده مینیتیه وه له نیوتان نه وه نده ی خوا حهز بکات، پاشان نهویش بهرز ده بیته وه، پاشان پادشایه تی دی و نهویش له نیوتاندا ده مینیتیه وه نه وه نده ی

خوای بیهوی، پاشان ده بیته حوکمی خۆسه پیتن، نهویش ده مینیتسهوه نهوهنده ی خوا بیهوی، پاشان بهرزی ده کاتمه لهو کاتهی که خوا به خۆی دهیهوی، له کۆتایی دا ده بیتهوه به خهلافهتی لهسر ریپازو بهرنامهی پیغه مبهرایهتی.

نهوی که تا نیستا بووه لهو زنجیره میژووه دا، پادشایهتی کۆتایی هات به کۆتایی هاتنی دهولهتی عوسمانی، نیستا کاتی حوکمی خۆسه پیتیه، بهوه ده زانین که حوکمی خۆسه پیتنه ده بینین دینه سه ده سه لات بی گه رانهوه بو خه لک، شیرادهی میللهت داگیر ده کهن، حوکمی دیکتاتۆری له سه ره تادا له تورکیا له لایهن نه تاتورک سه ری هه لدا، پاش نهو له هه موو شوینه کان به دوا ی شهودا هاتن، به لام نهو به لگانهی باسی هه لسانهوی نیسلا مان بو ده کهن موژده به کن بو نیمه که نهو حوکمه هه رگیز بهردهوام نابی، ده بی نهو رۆژه بی حوکم رانییهک درووست بی لهسر نهو مهنهجه بی که پیغه مبهری خوا له سه ری بووه، هاتنی نه مهش نینشانه لالا نزیکه.

من زۆر گه شینم بهوهی که نه مه هه ر دیته دی له سه ر دهستی بانگخوازان، به یارمهتی خوا، وه به هیممهتی گه نجمان، به تیکۆشانی زانیان، به به خشین دوله مه ندان.

- ههروه ها له موژده به کی دیکه ی پیغه مبهردا صلی الله علیه وسلم هاتوه: { لا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يُقَاتِلَ الْمُسْلِمُونَ الْيَهُودَ فَيَقْتُلَهُمُ الْمُسْلِمُونَ حَتَّى يَخْتَبِئَ الْيَهُودِيُّ وَرَاءَ الْحَجَرِ أَوْ الشَّجَرَةِ فَيَقُولُ الْحَجَرُ أَوْ الشَّجَرُ يَا مُسْلِمُ يَا عَبْدَ اللَّهِ هَذَا يَهُودِيٌّ خَلْفِي فَتَعَالَ فَاقْتُلْهُ إِلَّا الْغَرَقَدَ فَإِنَّهُ مِنْ شَجَرِ الْيَهُودِ } أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْم (٢٩٢٩).

واته: قیامت نایی تا مسولمانان له گهله یه هودیه کان شهر نه کهن، یه هودی خوئی دهشارتتموه له پشستی داریک یان بهردیک، نمو داره یاخود نمو بهرده دهئی: نمو مسولمان نهوه یه هودیه له پشتم وهره بیکوژه، تنها داری غهرقهده نه بی، نمو له داری یه هوده.

پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم لهم فرموده یه دا هوالئی نهوه مان پیته دا یه هود له کاتیک له کاته کان ده گه نه شهوپری هیژو کۆنترۆل کردن، وه شهوان له یه ک شویندا کۆ ده بنهوه، پاشان مسولمانان زال ده بن به سه ریاندا، هه موو شتیک بانگی مسولمان ده کات بهرد بی یاخود دار.

نهوه تا نیستا شهوان له شوینی کدا کۆ کراونه تهموه که خاکی فهله ستینه، به نیزنی خوا تیچوونیان له سهردهستی مسولمانانی راستگۆو کړنووش بهرو سوچده بهر ده بی، مسولمانانیک که فرماندهرن به کاری په سه ندو ریگریکارن له کاری ناپه سه ند، وه پاریزگارن له سنوره کانی خوا.

نهو نیعجازهی لهم فرموده دانه دایه وه ک چۆن بهشی یه که می ده رباره ی کۆبوونه وه ی به هود له خاکی فهله ستیندا هاتۆته دی، به نیزنی خوا بهشی دووه می فرموده کهش ههردیتته دی.

به کورتیه که ی نهوه ی پیشتر باسمان کرد:

براو خوشکی بانگخواز نه گهر ره شینی و بی نومییدی له دینی خوادا حه رام بی، وه نه گهر میژوو پیمان بلی نۆمه تانی ژیر دهسته و لاواز له مو په ری بی ده سه لاتیان راپه رینیان کردوه، وه نه گهر پیغه مبهری خوا صلی الله علیه وسلم موژده مان بداتی به وه ی نۆمه تی نیسلام سه ره رای تووش بوونی به بی هیژی و پارچه پارچه بوونی به لام ده گاته وه بهو په ری شکۆو ریژو سه ره رزی.

نه گهر کاره کان بهم شیوه یه بن بۆچی خه لکی خۆیان به بی نومییدی و رهش بینی
داپۆشیوه؟

نه گهر کاره که بهم شیوه یه به بۆچی ژماره یه کی زۆر له مسولمانان تووشی ترس و بی
هه لۆتستی و برونه؟

پێویسته له سه ر تۆ براو خوشکی بانگخواز نه و پێگه یه بۆ خه لک راست بکه یته وه،
وه گیانی عه زمه ت و زیره کی و گه شبینی له نیو مسولمانان بچینی، به لکو
مسولمانان هۆشیار ببنه وه، بۆ بینا کردنی عیززه ت و، به ریا کردنی وه حده ت و،
هیئانه دی و درووست کردنی قهواره یه ک بۆ خۆیان، نه و کاته مسولمانان دلخۆش
ده بن به سه رکه وتنی خواپی، وه خوای خاوه ن عیززه تیش هه ر که سێک و کۆمه لێکی
بیهوی سه ری ده خات.

کۆتایی

له کۆتاییدا گرنگترین نهو سیفاته دەرۆونیه تان بیر دینمهوه که پئویسته بۆ ههر کهسیک که کاری بانگخواری دهکات، خۆی پی برازینیتهوه.

* به هۆی ئیمانی پتهوی به خوا: ده توانی خۆی به نازایه تی و ریزو ههست کردن به چاودیری خوا برازینیتهوه، وه دەرۆونی خۆی ناماده بکات بۆ شههید بوون و گهشتن به بههشت.

* وه به هۆی نیاز پاکیی ائیحلاص، وه: بهرز ده بیتهوه بهسهه بهرزه وه ندیی و مه بهستی دیکه ی غیری خوا، وه به هۆی ئیخلاصه وه کاره کانیان ده بیته تهنه بۆ خوا.

* وه به هۆی جورئهت و چاوه ترسییه وه: له ههر شوئیک بن حه قبیژ ده بن، له بهر خواش له لۆمه ی لۆمه کاران ناترسن.

* وه به هۆی ئارام گرتنه وه: خۆیان ده گرن له سهه به لاو موصیبهت و پیشهاته نه خوازراوه کان.

* وه به هۆی گه شیبینی و ئومیده وه: بۆ مهیدانی بانگخواری و تیکۆشان ده چن به زه ده خه نه ی ئومیده وه، وه به دەرۆونیکه ی خاوهن عیززه ته وه، بی شه وه ی رهش بیینی بتوانی به سه ریاندا زال بی.

مسولمانان چه نده پئویستیان به بانگخواریک ه خۆیان رازاند بیته وه:

به ئیمانیکی قولۆ و رۆچوو، بی نه ملاو نه ولا کردن و سارد بوونه وه.

وه به جورئهت و چاونه ترسییه ک حه قبیژیک بن ترسو دله راوکی نه ناسن.

وه به نارام گرتنیکی بهردهوام که بی تاقهتی و ماندویون نه ناسی.

وه به ئومییدیکی پر له زهرده خه نه وه که هه رگیز رهش بیینی و بی ئومییدی و گه رانه وه بۆ دواوه نه ناسی.

له حه قیقه تدا نهم پینج سیفاته دەر وونیه له تایبه تمه ندی پیاوانیکه که پاستگۆن له گه لئ شو په یمانه ی به خویان داوه، وه له سیفاته جیا که ره وه کانی شو بانگخوازانه یه که بۆ گه یاندنی حق له لۆمه ی لۆمه کاران ناترسن، وه له گه یاندنی دینی خوادا له غهیری خوا له هیچ کهسی دیکه ناترسن، چونکه بنچینه ی نیمان و باوه ر بوونی دلتیکی زیره که، وه بنچینه ی ئیخلاص دلتیکی پاکه، وه بنچینه ی جورته ت و چاونه ترسیی بوونی هه ست و شعوریکه به هیزه، وه بنچینه ی نارام گرتن بوونی ئیراده یه کی تاقهت پروکینه، وه بنچینه ی گه شبینی و ئومییدیش بوونی دەر وونیکه خاوه ن ئومییده ..

وه بوونی شو سیفه تانه به هیزیکه زۆره وه له گه نجانیکی بانگخواری نیماندار نه بی کۆنابیته وه، نهوانه ی نیمانیان هیناوه به په روه رد گاریان، وه شانازی به نیسلامه تیبه که یان ده کهن، له پینساو بانگه وازی به که یان دهرده چن، خوای په روه رد گاریش له سه ر دهستی نهوان خیزو خوشی فه راهم دینی و، ده بنه جیگه ی سوود بۆ ئۆمه تان..

لیره وه ده بیسین بانگخوازانی لای خوا پینشتر و ئیستاش له هه ر قۆناغیک له قۆناغه کانی میژوو بوونه ته کۆله که ی راپه رینی ئۆمه تی نیسلامی، وه نه یینی هیزو پیزی شو ئۆمه تن، وه بوونه ته سه رچاوه ی شانازی و ریز، وه هه لگری ئالای شو ئۆمه ته بوینه، وه پینش خه لکی که وتوو بۆ سه ر که وتن و گه رانه وه ی ریزو پله و پایه، خوای په روه ردگار ده فه رموی: ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ فَبُهِدُوا لَهُمْ

أَقْتَدِ... ﴿۱۰﴾ الأنعام، واته: نهوانه کهسانیک بوون خوا رینمونیی کردن دهی
 پهیرهوی ریگه و ریبازی نهوان بکه.
 لهسه بانگخوازن پیویسته نهگه بیانهوئی نۆمهتی نیسلام بوونیکئی سهبرهزانهی
 ههبی، سهنگ و قورسای ههبی، ریزو پیتری ههبی، قهوارهیهکی بههیزی ههبی،
 دهبی زۆر بهباشی دهک به بهریرسیاریتی بکهن، وه نهو سیفاته دهروونیانهش
 بناسنو بزنان که پیویسته پیی وه صف بکرین، وه خوی بهرزو بالآدهست دهسهلاتی
 بهسه هه شتیکیا دهشکی که فرمانی پیکردوه، بهلام زۆریهیی خهلکی نهمه
 نازان.

لاپہرہ

نیوہرؤک

۲	پیشہ کی وہرگتپر
۴	پیشہ کی دانہر
۵	ریخوشکردن
۶	نیمان
۱۱	نیاز پاکیی
۲۰	جورثت
۲۹	نارام گرتن
۴۱	گہشبینی
۵۸	کؤتایی